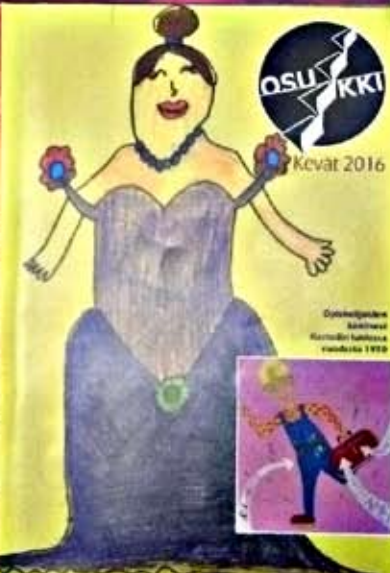

ON KUITENKIN VÄÄRIN RAJATA PERSOONALLISUUTTA TIETTYIHIN IHMISIIN. JOKAINEN IHMINEN ON OMA PERSOONALLISUUTENSA, MUTTA NYKYMAAILMA TEKEE KAIKKENSA RIISTÄÄKSEEN SEN. TODELLINEN PERSOONALLISUUS ON IHMINEN, JOKA TUTKII ITSEÄÄN JA ETSII TIETÄ ONNEEN OMASTA SISIMMÄSTÄÄN VAATTAMATTA LIIKKAA. ELÄMÄ ON KUIN MAUSTAMATON RUOKA ILMAN PERSOONALLISUUTTA. PERSOONALLISUUS ON OVI ONNEEN, JA SIKSI SE ON USKALLETTAVA LÖYTÄÄ JA PALJASTAA. ELÄMÄ ON OMA SIKSI SE ON MYÖS RAKENNETTAVA ITSE. PERSOONALLINEN IHMINEN OPPII EILISESTÄ, ELÄÄ TÄTÄ PÄIVÄÄ KOKO OLEMUKSELLAAN JA KATSOO TULEVAISUUTEEN REALISTISESTI, MUTTA EI OLE PESSIMISTI. HÄN EI PELKÄÄ KUOLEMAA, KOSKA SEN SAAPUESSA HÄN VOI OLLA TYYTYVÄINEN MENNEISYYTEEN.

PERSOONALLINEN ELÄMÄNTAPA VOI OLLA PIENESTÄ KIINNI. EI OLE OIKEIN LÄHTEÄ ERITTELEMÄÄN, VOI KO PERSOONALLINEN IHMINEN VAIHTAA SAVUISISSA RAVINTOLOISSA TAI OSTAA VAATTEITA KALLIISTA MUOTILIikkeestä. PERSOONALLINEN ELÄMÄNTAPA ON SELLAINEN ELÄMÄ, JOTA VOI ELÄÄ ONNELLISENA JA ITSENSÄ TYYTYVÄISENÄ. PERSOONALLINEN ELÄMÄNTAPA ON LÄHELLÄ ELÄMÄÄ ITSEÄN, SE EI KÄYTÄ KOKO AIKAANSA MIETTIIEN ELÄMÄLLE TARKOITUSTA. SE LÖYTÄÄ TARKOITUKSENSA JOKAPÄIVÄISESTÄ TYÖSTÄ RAKKAUDESTA, IHMISSISTÄ JA LUONNOSTA.

TÄMÄ MAAILMA TARVIKSEE PERSOONALLISUUKSIA. KUKAPA HALUAI SI HUKKUA MASSAAN MYÖS AJATUKSIS SAAN? KOHTA KAI ALETAAN VALMISTAA MUOVISIELUJA SARJATUOTANTONA, ETTÄ JOKAINEN VOI VALITA TARPEEKSI MUODINMUKAISET MIETTEET JA UNELMAT. PERSOONALLINEN ELÄMÄNTAPA PIITÄÄ SISÄLLÄÄN ERILAISEN AJATUSMAAILMAN, HERKÄN MUTTA VOIMAKKAAN SIELUN JA KORILLISEN RUUSUJA JAETTAVAKSI PÄIVITTÄIN HYMYILLEN, RAKASTAEN. JOS KOKO MAAPAL-

Vanhoista Osukeista leikattua

Sinun kanssasi
olohuoneen nojatuolissa
sylikkään
Sulla kauko-ohjain
niin mullakin
musiikki ja telkkari
hallinnassamme
kahdeksan kanavaa
levari, CD, dekki
toisemme
näistä pitäisi valita
Suudellen
kuuntelemme musiikkia
telkkarista

Kauris

Ulet taas ollut tuhma, etkä noudattanut isän neuvoa vaihtaa lämpimiä sukia jalkaan. Kuumepäiviä odotettavissa. Sinun olisi myös parasta ottaa ruotsin kieli tosissasi. Tulet tekemisiin ruotsalaisen kanssa. Saat vanhalta ystävältäsi riemastuttavan uutisen.

"Osukissa olo vaikutti todennäköisesti hyvinkin paljon siihen, että pääsin sanomalehti Kalevaan kesätoimittajaksi kesäksi 1975. Harjoittelu aika puolestaan antoi mahdollisuuden pyrkiä Tampereen yliopistoon suorittamaan toimittajatutkintoa. Pääsin sinne syksyllä -75. Vuoden 1977 alusta olen työskennellyt päätoimisesti Kalevassa."

Matti Heikura, Osukia perustamassa syksyllä 1969

"Monistuskone oli aina rikki, varsinkin se käsinveivattava kone. Heikuran Matti oli mestari korjaamaan monistuskonetta. Kun sunnuntaisin iltayöstä palasimme koulusta, Matti oli yleensä yltäpäältä painomusteessa.

Konekirjoitustaito ei kyllä parantunut, mutta hieman humoristinen, osukkimainen suhtautuminen asioihin ja vaikeuksiin on säilynyt."

Jouko Jämsä, osukkilainen 1970-72

Avoim kirje Osukin lukijoille eli niin kutsuttu pääkirjoitus

Jokaisessa valvutuneessa lehdessä on pääkirjoitus. Osukki ei toki halua olla poikkeus. Ajatelkaahan, mitä lukijat sanoisivat, ellei pääkirjoitusta olisi sen sivuilla. Lehtemme leimattaisiin heti huonoksi radikaaliksi eli mädäksi, jollainen se tietysti onkin vai... Muuten Osukki on koulumme kultajyvä...

Tästä ja edellisestä pääkirjoituksesta huomaatte, että toimitus ei pyri ottamaan kantaa suuntaan yhteen tai siihen toiseen. Sen sijaan oppilaat ja opettajat saavat purkaa sydäntään vaikka tulikivenkatkuksella, kunhan muistavat panna nimensä alle. Kuka tahansa uskaltaa kätkeytyä nimimerkin taakse, mutta harva on valmis seisomaan mielipiteidensä takana. Tämän kappaleen lopuksi Osukki antaa lukijoilleen kotiläksyn: kirjoittakaa te, me julkaisemme.

Päätoimittaja Matti Heikura Osukin pääkirjoituksessa 2/1970

Osukki tammikuussa 2020

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Juhlaa: Osukki 50 ja Aila eläkkeelle
- 5 Nykymeininkiä ja nostalgiaa
- 6 Digi & opet
- 8 Kuinkas kävi lukion jälkeen?
- 10 Liisa Rieki: Osukki, Otava ja Ooppera
- 11 Lukeminen kannattaa
- 12 Terveyspalsta
- 13 Punainen aalto
- 14 Trendien verkosto
- 16 TikTokkaako nää?
- 17 Valintoja
- 18 Opot kommentoivat uudistuksia
- 21 Lotan yo-vinkit
- 22 Mitähän ne meistä aattelee?
- 23 Muinainen vaihto-opiskelijamme
- 24 Muutakin kuin hikeä ja verta
- 26 Totuus lasten suusta
- 28 Lumettomat leikit

Toimitus

Päätoimittaja:

Jenina Kopisto

Toimittajat:

Sara Arvola
Saaga Huhtala
Matilda Koivuranta
Eija Paso

Opastus ja taitto:

Eija Paso

Etukansi:

Eija Paso
PERSONALLISUUSTEKSTI poimittu
Osukista 4/1981-82

Oulun painatuskeskus.

150 kappaletta.

www.ouka.fi/kastellinlukio

Vaikuttaminen kuuluu meille

Viisikymmentä vuotta sitten perustettiin OSUKKI-lehti, jonka oli määrä toimia eräänlaisena vaikuttamiskanavana nuorten välillä. Lehden nimi tulee Kastellin tuolloisesta koulun nimestä, Oulunsuun yhtenäiskoulusta. Nykyään kuitenkin meidän ulottuville on tuotu digimailma, jonka avulla lukiomme opiskelijat pääsevät vaikuttamaan. Jääkö historiallinen painotuotteemme kohta unholaan?

Ei 50 vuotta sitten ollut käytössä käteen liimattuja kapuloita, joilla pystyisi ilmoittamaan koulussa tapahtuvista asioista yhdellä napautuksella. Ei silloin ollut käytössä norjalaisen yhtiön omistamaa Wilmaa, jolla ollaan yhteydessä opiskelijoihin. Ei silloin ollut käytössä Googlea, jonka ominaisuuksilla voi tehdä kyselyitä, tai Instagramia, jossa opiskelijat voivat seurata lukiotamme ja opiskelijakunnan hallituksen toimintaa.

On todella helppoa tehdä kysely opiskelijoille ja lähettää linkki eteenpäin Wilmassa. Kyselyiden avulla myös muut opiskelijat kuin vain hallituksen jäsenet voivat osallistua vaikuttamiseen lukiossamme. Se on tärkeää yhteisen vaikuttamisen kannalta, ja samalla kaikki voivat osallistua yhteisten asioiden päätöksentekoon.

Meiltä on pyydetty sähköisellä kyselyllä palautetta opiskelijakunnan hallituksen toiminnasta. Me olemme kommentoineet kouluruokailun tasoa ja ehdotelleet parannuksia. Me olemme vastanneet Oulu2026:lle, millaisia mielikuvia meillä on Oulusta kulttuuripääkaupunkina. Me olemme kertoneet hyvinvoinnistamme ja koulupaineistamme. Meidän vastauksemme kouluterveyskyselyssä vaikuttavat koko valtakunnan käsitykseen lukiolaisten elämänlaadusta.

Nykään nuoret pystyvät vaikuttamaan helposti myös koko valtion mittakaavassa, toki kuuntelussa on ollut parantamisen varaa. Eteenpäin on kuitenkin menty ja nuoret lähtevät vaikuttamiseen mukaan entistä innokkaammin. Lukiolaisille on olemassa Suomen Lukiolaisten Liitto, joka pyrkii parantamaan lukiolaisten etuja ja jonka kautta myös lukiolaiset itse pääsevät vaikuttamaan heitä koskeviin tärkeisiin asioihin.

Nuorten ääntä on saatu nyt kuuluviin myös Suomen hallituksessa: pääministeri Sanna Marin on kolmikymmppinen ja muutama muukin ministeri kuuluu samaan ikäluokkaan.

Osukin lukijoilla on varmasti mielipiteitä, joihin me nuoretvoimme yhdessä vaikuttaa, vaikkapa asettautumalla ehdolle nuorisovaltuustoon tai oman koulun opiskelijakuntaan.

JENINA KOPISTO

TAMMIKUUSSA 2020

Aika on hyvä kulumaan Osukki täytti 50 vuotta ja Aila sai ensitahdit eläkkeelle

"Kastellissa ei koskaan vuosikiertoon kuuluvissa tilaisuuksissa ole jääty ilman täysipainoista musiikkiohjelmaa, kiitos Ailan määrätietoisuuden ja kyvyn saada musikaalisten opiskelijoiden taidot esille. Paljolti opettajan työ on arkista, ja tuskin musiikkikasvatus tekee siinä poikkeusta. Aila kertoikin laulutuntien antamisen yksittäisille opiskelijoille olevan hänen työnsä helmi. Silloin kun opiskelija alkaa löytää oman äänensä, kaksisuuntainen vuorovaikutus on koskettavimmillaan.

Ailan rohkeudesta puolestaan kertoo se, miten hän työvuosiensa aikana on vuosittain johtanut kulttuurimatkoja Helsinkiin, Järvenpään Ainolaan, Turkuun ja jopa ulkomaille, kuten Roomaan vuonna 2018. Kuka meistä uskaltaisi lähteä yksin muutaman kymmenen opiskelijan kanssa reissuun? Vähintäänkin sadoille opiskelijoille Aila on tarjonnut näillä matkoilla unohtumattomia kokemuksia."

- Ote Raimo Niemelän juhlapuheesta Ailalle -

Toimittaja Johanna Korhonen esiintyi Ailan juhlassa ja innosti juhlaväen yhteislauluun.

50sukki
vuotta

Musiikin opettaja **Aila Knihtilä** juhlisti eläkkeelle lähtöään konsertilla, johon hän kutsui ison joukon entisiä Kastellin lukion opiskelijoita esiintymään. Harvoin saa yleisö nauttia yhtä avarasta musiikkitarjonnasta samalla jakkaralla: kirkkolaulusta räpiin, oopperasta rokkiin, ilmakitaransoitosta liedtiin.

Musiikin siemenen kylväjä jättää hienoja jälkiä ihmisiin. Ailan ansiokas ura Kastellissa pääsi vauhtiin jo vuonna 1979.

Lainaus Ailan väitöskirjasta, jossa hän käsitteli arvostetun musiikkikasvattajan ja taitelijan toimintaa, kuvastaa hyvin Ailan asennetta elämänsä ja työhönsä:

"Oman elämänsä etappeja tarkatessani huomaan monia yhtäläisyyksiä Anna-Liisa Antila-Kaljusen elämään. Minäkin olen toiminut opettajana ja vienyt sivussa taiteellista uraa. Joskus on ollut kysyttäessä vaikea sanoa, kumpi painaa vaa'assa enemmän: taiteilijuus vai opettajuus. Hänen urallaan näkyi kouluttautumisen elämänikäinen juonne. Samaa voin sanoa itsestäni. Ylioppilastutkinnon jälkeen tämä nyt tekeillä oleva tutkintoni on seitsemäs. Eroavuuksia on kuitenkin enemmän. Se erilaisuus ja outous juuri kiehtovat minua ja saa pohtimaan ihmisenä olemisen mysteeriä: keitä me oikein olemme ja millaisen muiston ja jäljen jätämme."

Nykyinen ammattilaistoimittaja Johanna Korhonen aloitteli uransa jo Osukissa päätoimittajana

Joskus tuntuu, että ihmisyyden mittana pidetään todistuksen arvosanaskaalaa. Lahjakas on ihminen, joka menestyy kielissä ja matematiikassa. Täysi tollero on se raukkaparka, jonka lahjakkuus ei ole kouluarvosanoin mitattavissa. **Osukki 1/1985 - 86**

Käsittääkseni lukion tulisi valmentaa oppilaansa itsenäiseen työskentelyyn, oman ajankäytön suunnitteluun ja oma-aloitteisuuteen. MIKSI LUKIOLAISIA SITTEEN OPETETAAN KUIN ALA-ASTEEN OPPILAITA?

"Nyt teidän täytyy lukea nämä sanat huomiseksi", sanoo opettaja. "Ja sitten sivut 25-33 läksynä huomiseksi", ilmoittaa toinen. Kolmannen ja neljännen aineen läksyt on niin ikään luettava juuri seuraavaksi päiväksi. Läksyt nimittäin ns. kuulustellaan seuraavalla tunnilla: opettajan täytyy saada kontrolloida, onko oppilas tehnyt, mitä on käsketty. Ja voi kauhistus, ellei ole! **Osukki 2/1985 - 86**

Opettajat ovat tunnetusti esimerkin näyttäjiä. Irene loikkasi venyttelemään ja Tarja köllöttelee. Jari tasapainottelee taitavasti, ettei kahvi kaatuisi uusille palloille.

Opettajat kutsuvat pallomereen

Hyppäsimme mukaan Liikkuva opiskelu -hankkeeseen. Sen tavoitteena on tarjota matalan kynnyksen liikuntapalveluita opiskelijoiden käyttöön koulupäivän aikana sekä tuoda lisäenergiaa koulupäiviin.

Nyt saa apua sellainenkin, joka ei ole vielä sopivaan lajiin törmännyt. Innostus ei välttämättä synny ilman herättelyä eikä elämäntapa muutu taikaiskusta liikunnalliseksi.

Hanke tukee niitäkin, jotka kaipaavat tsemppiä siinä, ettei liikuntaharrastus pääse hiipumaan tai jopa lopahtamaan.

Liikettä kinttuihin koetaan saada hyvinkin konkreettisin menetelmin. Opiskelijalle voidaan räätälöidä liikunnanohjausta, jonka pohjaksi otetaan omat tavoitteet ja kiinnostuksen kohteet. Joku haluaa kehittyä kuntosaliharjoittelussa, toinen haaveilee selviytyvänsä viiden kilometrin juoksulenkistä. Projektin ohjenuorana on se, että tärkeintä on viihtyä ja saada itselle positiivisia liikuntakokemuksia.

Kastelliin on hankittu välineitä, joilla voi katkaista pulpetissa istumisen, esimerkiksi palloja ja korkeita pöytiä. Hulavanteitakin saattaa olla tulossa. Niitä kannattaa kokeilla ja ottaa käyttöön!

Kirjailijakummi Riikka Pulkkiselta lainattua

50sukki
vuotta

Kokonaisvaltainen, valloilleen päästetty pelko on kiistatta tehokas elämänilon salpaaja. Se on ristiriitainen motivoija - se yhtä aikaa sekä lamauttaa että ruoskii entistä nopeampaan liikkeeseen. Pelon motivoimana minä kierrän huijaa vauhtia noidankehässä kohti keskipistettä, kohti tyhjyyttä. Mutta pelko on minussa, hengittää samaa ilmaa kuin minäkin ja saa voimansa siitä. Kun otan pelon, takaa-ajajani, osaksi itseäni, se ehkä asettuu elämäni rajaavaksi taustavaikuttajaksi, ajatukseksi, joka mahdollistaa tunteen elossa olemisen ilosta.

Astun etäämmälle pelkokeskistä. Rips räps rapisee tajuntani repeytymäisillään silkkipaperin lailla. Tulevaisuus: suuri mysteeri. Minä pelkään, tunnustan itselleni. Toisinaan rohkeus saa mielipuolisia muotoja, ajattelen. Joskus rohkeus on yhtä kuin tunnustettu, ilmoille huudettu pelko.

Riikka Pulkkinen, Osukki 2/2000

Katsominen ja kohtaaminen on välttämätöntä ihmisen psyykkisen hyvinvoinnin ja todellisuudentunteet säilymiselle. Katseilla, olivatpa ne sitten välähdystenomaisia hetkiä tai intensiivisiä tuijotuksia, me viestimme jaetusta todellisuudesta ja yhteisestä maailmasta. Jaettuun katseeseen sisältyy aina tiedostamaton tai tiedostettu oivallus: me tässä, nyt. Ajan suhteellisuus, avaruuden ulottuvuudet ja henkilökohtainen maailmassaolomme jäsentyvät meille parhaiten peilattessamme itseämme toistemme silmistä.

Riikka Pulkkinen, Osukki 1/2000
(katkelma Riikan yo-aineesta "Ikuisuushetki", joka sai huippupisteet)

Digitalisaation monimutkai- sessa matkassa

JENINA KOPISTO

Kyllä minä tiesin, että joudun hankkimaan lukiota varten kymmeniä euroja maksavia kirjoja, oman tietokoneen ja lukion raamatun, MAOLin.

Sitä en tiennyt, että pitäisi ladata koneelle kaiken maailman ohjelmistoja, joita en käyttänytkään kuin vain kerran ensimmäisen vuoden ensimmäisessä jaksossa, vaikka **Artsi** kivenkovaa väitti niiden tarvittavuutta. Ja sitten se laskin, eihän sitä vielääkään ole tullut hankittua - vaikka matikanopettajat sen olemassaoloa tarkkaan vahtivatkin.

En minä tiennyt myöskään sitä, kuinka painavalta tietokone oikeasti tuntuu kuljettua repussa joka päivä. Tai kuinka hankalaa se Abitin käyttö on. Koko ajan tulee uusia päivityksiä ja lisätään uusia tapoja päästä läpi sen koodien muurin niin, että ylioppilaskirjoituksissa vaihtoehtoja on sivun täydeltä.

Ja minä niin rakastan sitä, kun tikku ei toimi tai nettiä ei saa yhdistettyä, ja pitää sammuttaa kone uudestaan. Ja se häpeän määrä, kun painaa vahingossa sitä väärää nappia koneessa ja kuuluu se hirveä piipääni.

Tai se ahdistuksen puristus rinnassa, kun ei itse saa kirjoitettua siihen esseeseen yhtään mitään ja ympäriltä kuuluu vain koneen näppäimistön vinhaa näpöttelyä.

RAIMO

Hyvä renki, mutta huono isäntä

Opettajat eivät tietenkään ajattele asiaa samalla tavalla kuin me opiskelijat. Haastattelin kolmea lukiomme opettajaa, **Raimo Niemelää**, **Janne Metsänheimoa** ja **Oona Laaksoa**. Kaikki heistä näkevät digitalisaatiossa niin hyviä kuin huonojakin puolia, mutta enimmäkseen he antavat kehuja.

Raimon ja Jannen mielestä digitalisaatio on hyvä niin kauan, kunhan se ei mene liian pitkälle.

"Digitalisaatio on hyvä renki, mutta huono isäntä", Janne siteeraa.

Koneiden ja muiden laitteiden yleistymisen lukiomaailmassa on mahtava idea siihen asti, kunnes silmiä ja päätä alkaa särkemään. Vielä minun lapsuudessani oltiin huolissaan ruutuajasta, joka oli maksimissaan 2-3 tuntia päivässä, mutta nykyään tuossa määrässä pysyminen olisi mahdotonta lukiolaiselle. On sähköisiä kirjoja ja esseitä - ja niihinkin tietoa etsitään netistä.

Pakostakin ruutuajasta kasvaa, sillä nuorilla on muutakin tekemistä netissä kuin vain kouluhommat.

Viekas aikavaras

On digitalisaatiossa tietenkin hyviäkin puolia. Oona mainitsee tekniset apuvälineet, jotka ovat avuksi niin opetuksessa kuin opiskelijan työskentelyssä. Opiskelijan havainnointiin perustuva päätte-

Raimo: "Tämä käy sydämelle, sillä lähtökohtaisesti jokainen opiskelija Kastellissa on TIMANTTI!"

lykyky pääsee kehittymään ja ajattelua vaativiin osioihin jää rutkasti enemmän aikaa, kun laskut voi laskea laskinohjelmilla.

Kuitenkaan opetussuunnitelmassa ei ole otettu huomioon apuvälineiden käytön opetteluun vaadittavaa aikaa, mikä taas vie aikaa opettajalta.

"Koulussa opittu digitaalisten välineiden hallitseminen on opiskelijalle varmasti enemmän rikkaus kuin haitta myös tulevaisuudessa", Oona mainitsee.

Raimolla on hieman ristiriitaisemmat käsitykset digitalisaatiosta. Se on todella mahtava lisä - aina siihen asti, kun opiskelijat innostuvat räpläämään kännyköillään ja ottamaan kuvia Snapchatiin. Raimo kutsuukin itseään kännyköiksi, ja kokee, että opiskelijat eivät arvosta opettajan työtä näprällessään kännyköillään.

On myös tutkitusti todistettu, ettei ihminen kykene täysin keskittymään kahteen asiaan yhtä aikaa, jolloin oppitunnilla käyty opetus menee osittain ohi korvien.

"Tämä käy sydämelle, sillä lähtökohtaisesti jokainen opiskelija Kastellissa on TIMANTTI!" Raimo kehuu.

Vaikka Jannen mielestä sähköistyminen vähentää opettajan työmäärää ja säästää paperia, Raimo selvittää, että sähköisten tuotosten tarkastaminen vie paljon aikaa eikä lähteitä kerkeä aina kunnolla tarkistamaan.

Vuorovaikutus on osa oppimista

Oppimismenetelmissä Oona korostaa oppilaslähtöistä opiskelua, joka on myös pedagogisten tutkimusten mukaan tehokasta.

Raimo puolestaan korostaa vuorovaikutusta sekä oppilaan ja opiskeltavan asian välillä että opiskelijan

OONA

ja opettajan välillä. Toisaalta tämä näkyy vain "yksilöpuurtajina tai yksilöchillailijoina", kuten Raimo asian ilmaisee. Kursseilla olevat ryhmät eivät osallistu yhteiseen opiskeluun, jolloin jokainen oppilas, yksilö, tekee hommansa itse ilman kavereista saatavaa tukea.

Oppimisessa on kuitenkin tärkeää, että on kavereita mukana. Kavereilta voi kysyä epäselviä asioita tai heidän kanssaan voi keskustella, miten he ovat ymmärtäneet opittavan asian. Asioiden ymmärtämistä syventää myös se, että pääsee itse selittämään asioita kavereille omin sanoin.

Onko digitalisoituminen siis sittenkään niin huono asia? Otetaanpa esille niitä hyviä puolia: repussa on enemmän tilaa, kun kirjat voi ostaa koneelle, esseiden ja muiden kirjoitusten kirjoittaminen on älyttömän paljon nopeampaa ja jos oppii parhaiten kuuntelemalla, sähköisissä kirjoissa kappaleet ovat myös kuunneltavissa.

Kursseja voi suorittaa myös etänä netissä, mikä on todella huippu juttu. Voi olla, ettei mahdu jollekin kurssille tai ei pysty siirtämään koodeja. Silloin voi osallistua E-lukion kursseille ja hommat voi tehdä ihan missä vain minne netti yltää.

JANNE

Lukio taputeltu

- vaan kuinkas

JAAKKO LEINONEN

Walmistuminen toisen asteen oppilaitoksesta on kenties yksi elämän vaihtopontisimpia hetkiä - tai ainakin siltä se kyseisessä tilanteessa tuntuu. Maailma on hetken aikaa täysin auki ja vaikuttaisi näyttävän vihreää valoa minne sitten ikinä kuljetkin.

Taloudellinen tilanne kohentuu kertaheittolla sukulaisilta saaduilla, kohtuuttoman suurilla valmistujaislahjaroilla - joskin niistä suuri osa palaa ensimmäisen parin viikon aikana välttämättömiin illanistujaisiin ja rientoihin.

Ainoa kohdattava vastoinkäyminen lieenee se, ettei opiskelijalla kortilla saakaan enää alennusta kassasta. Tämäkin tosin kompensoituu sääntynyt vapaa-aika mahdollisten kassaverojen ajoittamisen happy hour -hetkiin, jolloin päättää huijaa jokin ihan muu kuin korkeat tuoppien hinnat.

Itsevarmuus ja euforia saavuttavat korkeimmat tasonsa. Usko omiin haaveisiin ja lääkärin, taiteilijan, rakennusinsinöörin, opettajan, sotilaan, baarimikon, kotieläinlääkärin ja roska-automekaanikon varamielen käyttöoppaanlaatijan uraan on vahvimmillaan.

Hetken aikaa et itse kiertä maailmaa, vaan maailma näyttää kiertävän sinua.

sitten kävikään?

Noh, jossain vaiheessa elämä jälleen tasoittuu harmaan arjen ottaessa ohjat pilvilinnaan johtaneilta portailta. Sitä havahtuu siihen, kuinka ihmiset omista kavereista lähtien alkavat elää hyvin erilaisilla tavoilla etsien omia unelmiaan tai niitä jo toteuttaen.

Osa stressaa yliopistoelämän tai ammattikorkeakoulun kurssien aiheuttamasta työstä, osa taas siitä ettei jatko-opiskelupaikkaa ole. Raksa-amikset tienaavat huomattavia summia pyöritellessään kakkosnelosia kahdeksasta neljään työmailla samalla kun humanistihypsterit siteeraavat Hegeliä ja Marxia kahviloissa opintotuen mahdollistamilla varoilla.

Osa miehistä ja naisista vastaa isänmaan kutsuun astumalla puolustusvoimien saappaisiin viettäen nyt aikansa metsässä rynnäken, osa taas suorittaa velvollisuutensa siviilipalveluksessa tai hankkimalla vapautuspaperit.

Yksi saa lähikaupasta vakituiseen työpaikkaan, jolla voi rahoittaa vasta-alkaneen itsenäisen elämän, toinen matkustaa toiselle puolelle maailmaa au pairin tehtäviä suorittamaan.

Jossain viikonloppua vietetään rantasateisessa kassassa tuskailien, toisaalla taas kassassa edessä olevia palvelusaamuja laulettuina. Nuotoisuus näyttää puhjennutta.

Olit sitten jatko-opiskelupaikasta ankarasti taisteleva lääkäriin pyrkijä tai välivuoden aiheuttamia talousvaikeuksia selvittelevä nuorukainen, saatat kohdata lukion jälkeen tuntemuksia, joita et ole kokenut aiemmin.

Mahdollinen tietämättömyys tulevasta ja siihen liittyvistä valinnoista voi ahdistaa ja aihe-

uttaa päämäärättömyyden tunteen. Ajaudut ehkä ensi kertaa matkalle, jossa seuraava etappi ei ole ylhäältäpäin määrätty kotitehtävä tai yo-koe, vaan huomaat istuvasi itse ratinan takana ja määrättäväsi oman mielesi mukaan reitin suunnan.

Tämän seikan oivaltaminen voi havahduttaa suorituspainesta ja stressistä kärsivät opiskelijat siihen, että teemme töitä ja opiskelemme loppujen lopuksi vain itseämme varten. On siis turha hätäillä tulevaisuuden suunnitelmien toteutumisesta tai toteutumattomuudesta: niitä on aikaa makustella ja puntaroida vaikka koko elämä.

Lukion jälkeisessä maailmassa omien polkujen löytäminen ja niillä pysyminen vaatii rohkeutta ja uskoa omiin intuihtoihin ja kykyihin. On hyväksyttävä, että omat deathmetal -bänditreenit voivat joskus mennä ristiin tyttöystävän rugby-ottelun kanssa, mutta tämä ei tarkoita, etteivätkö haaveet olisi harjoittelun ja toteuttamisen arvoisia.

Omista harrastuksista ja urahaaveista kiinnipitäminen voi olla vaikeaa varsinkin silloin, jos ne ovat radikaalisti ristiriidassa perheenjäsenten ja kavereiden suunnitelmien kanssa.

Omia poliittisia näkemyksiä puolustusvoimien kutsuntalautakunnan edessä esittelevän hippin tai omasta seksuaalisesta suuntautumisesta iltapalapyödyssä avautuvan mies- tai naisoletustunkaan ei pidä antaa keskustelukumppanien näkemysten vaikuttaa omaan persoonaansa.

Tärkeä on myös itse sinut itsensä kanssa ja pystyä löytämään onnellisuuden elämässä sateisina hetkinä.

Lukion jälkeen on kaa matka, jonka jokaisesta hetkestä kannattaa haasteista huolimatta nauttia.

Ooppera Otava Osukki

Kuva: Stefan Bremer

VIESTINTÄJOHTAJA LIISA RIEKI
ENTINEN OSUKIN PÄÄTOIMITTAJA

Toimittajan urasta ei ollut tietoaakaan, kun olin Osukin päätoimittaja. Muistan ällistykseni, kun joku hoksasi ehdottaa minua tehtävään. Suostuin, koska tykkäsin kirjoittaa ja piirtää, ja jotain sarjakuvaa muistaakseni lehteen tein. Toki päätoimittajuus oli myös kunnia.

Sattumanvaraista on elämä usein, ja minun kohdallani se on pätenyt erityisesti ammatin valintaan. Taisi toisin käydä niin, että ammatti valitsi minut.

Lukion jälkeen opiskelin luokanopettajaksi ja siihen vaadittu kasvatustieteen graduni oli kuulemma niin sosiologinen, että päätin lähteä opiskelemaan sosiologiaa Tampereen yliopistoon. Toista tutkintoa tehdessäni työskentelin myös Finnairin lentoemäntänä, joka oli sanalla sanoen rikastuttava rupeama.

Urapolku ei edes hämmöttänyt siinä vaiheessa.

Vasta kun suoritin harjoittelujaksoa yliopiston omistamassa paikallisradiossa, oivalsin, että minusta tulee toimittaja. Tiedotusopin, lienee nykyisin viestintä, sivuaineopiskelijasta työ tuntui kutsumukselta päivästä yksi lähtien. Silloin palasi Osukkikin mieleen kuin olisi ollut enne tulevasta.

Paikallisradion lähetysvirran kautta päädyin televisio-ostudioon. Ensin pienen alihankkijan palvelukseen kesän Huomenta Suomi -ohjelmia Maikkarille tekemään ja aika pian MTV:n palvelukseen uutis- ja ajankohtais-toimittajaksi. Naama oli ruudussa monta tuntia viikossa, koska jatkoin edelleen aamutv:n parissa.

Ennen kuin monta vuotta jatkuneet muutaman tunnin yönet alkoivat todella painaa, siirryin tekemään illan ajankohtaisohjelmaa 45 minuuttia, ja se myötä ensimmäisen kerran myös omia tv-juttujani.

Kirjoittava toimittaja en ole ollut koskaan, mutta parasta tv-työssä oli sen monipuolisuus.

Kirjat ja lukeminen ovat rakkain ajanvietteeni. Niinpä oli luontevaa vaihtaa toimittajan työ viestintäpäälliköksi suureen kustantamoon, Otavaan. Siellä kului kymmenisen vuotta, kunnes koin, että on aika oppia uutta.

Valitsivat Suomen kansallisoopperan ja -baletin viestintäjohtajaksi. Vastaan nykyisessä tehtävässäni mittavan organisaation viestinnästä, ja meillä se tarkoittaa paitsi mediasuhteita myös lukuisia omia digitaalisia ka-

navia: verkkosivustoa, sosiaalista mediaa, mobiiliapplikaatiota. Oma sisältö tuotetaan runsaasti ja olemme suoraan yhteydessä asiakkaisiimme; oopperan ja baletin yleisöön.

Lisäksi vastuullani on markkinointi, lipunmyynti kokonaisuudessaan ja niin sanottu yleisötyö eli kaikki se, mitä ooppera tarjoaa maksullisten esitysten lisäksi. Vaikkapa vauvojen taidetuokiot tai esitysten suoratoistot verkossa.

Työtä on paljon ja usein liikaa, mutta onneksi tehtäväni on kiinnostava. Mediat kehittyvät ja koko viestintäkenttä muuttuu. Uutta saa ja pitää keksiä koko ajan. Kirjailijoiden kanssa olin tiiviissä yhteydessä mutta nykyisin tapaan taitelijoita aika vähän. Etupäässä istun kokouksissa, opastan, valvon ja suunnittelen. Ja lasken tietenkin rahaa eli vastaan budjetista. Onneksi pääsen usein nauttimaan esityksistä.

Ennen työtäni Kansallisoopperassa minulla ei ollut muuta suhdetta oopperaan tai balettiin kuin ilo olla yleisössä.

Viestinnän tehtävä on toimia välittäjänä, tässä tapauksessa ooppera- ja balettitaiteen ja yleisön välillä. On osattava tarjota kiinnostavaa tietoa ja sisältöä niin alan asiantunteville harrastajille kuin ensikertalaisille, jotka vasta kurkottelevat kohti oopperaa ja miettivät, haluaisivatko tulla kokeilemaan.

Uteliaisuus, laaja-alaisuus ja halu kehittyä summaavat ehkä parhaiten kulunutta kolmeakymmentä työvuottani. Iso merkitys on ollut myös mentoreilla, hyvillä esimiehillä, työkavereilla ja tiimeillä. Journalismia tai viestintää ei voi tehdä yksin. Yksi heittää ilmoille idean, toinen kehittää sitä edelleen, kolmas kääntää esille uuden näkökulman.

Antoisinta nykyisessä työssäni onkin yhdessä ideointi luovassa ilmapiirissä, jossa lähes mikään ei ole mahdotonta.

Osukin toimituskokouksia en enää muista, mutta jotenkin aavistan, että juuri sama meininki oli silloinkin parasta.

NYKYÄN NUORET LUKEVAT todella vähän kirjoja. Niiden lukemiseen ei enää jakseta keskittyä, ja ainoat kirjat, joita luetaan, ovat koulun antamia ja ne on "pakko" lukea. Jotkut eivät lue edes niitä, vaan katsovat vaihtoehtoisesti kirjasta tehdyn elokuvan, tai pahimmassa tapauksessa vain googlettavat kirjan juonen, jotta pärjäävät, kun opettaja kysyy kysymyksiä. Suomessa joka kymmenes nuori valmistuu peruskoulusta puutteellisella lukutaidolla.

Lukeminen on hyväksi ihmiselle. Ihmiset, jotka lukevat jatkuvasti, kohentavat kielitaitoaan ja laajentavat sanavarastoaan. Vastaavasti ihmisillä, jotka eivät lue, sanavarasto ei laajenu, mikä voi johtaa jopa syrjäytymiseen. Miten ihmisten olisi tarkoitus selvitä jatkoopinnoissa, jos he eivät osaa edes lukea kunnolla?

NUORET PITÄISI SAADA INNOSTUMAAN lukemisesta. Pitäisi näyttää, että kaikille löytyy kiinnostavia kirjoja, ja sellaisen voi löytää aika helpostikin. Kirjastoissa on niin paljon erityyppisiä kirjoja, että jokainen varmasti löytää sieltä itselleen mieluisan, jos vain jaksaa etsiä. Kannattaa aloittaa etsimällä kirja, josta on tehty elokuva. Jos piti elokuvasta, pitää yleensä myös kirjasta - ja se on usein jopa parempi. Esimerkiksi Harry Potter -elokuvat ovat monen mielestä hyviä, mutta kirjoissa on tosi paljon vieläkin mielenkiintoisempaa sisältöä, joka on jätetty elokuvista pois ja jonka olemassaolosta ihmiset eivät edes tiedä.

Lasten ja nuorten säätiö järjesti Suomessa syksyllä 2019 Read Hourin eli suoraan suomennettuna "luku-

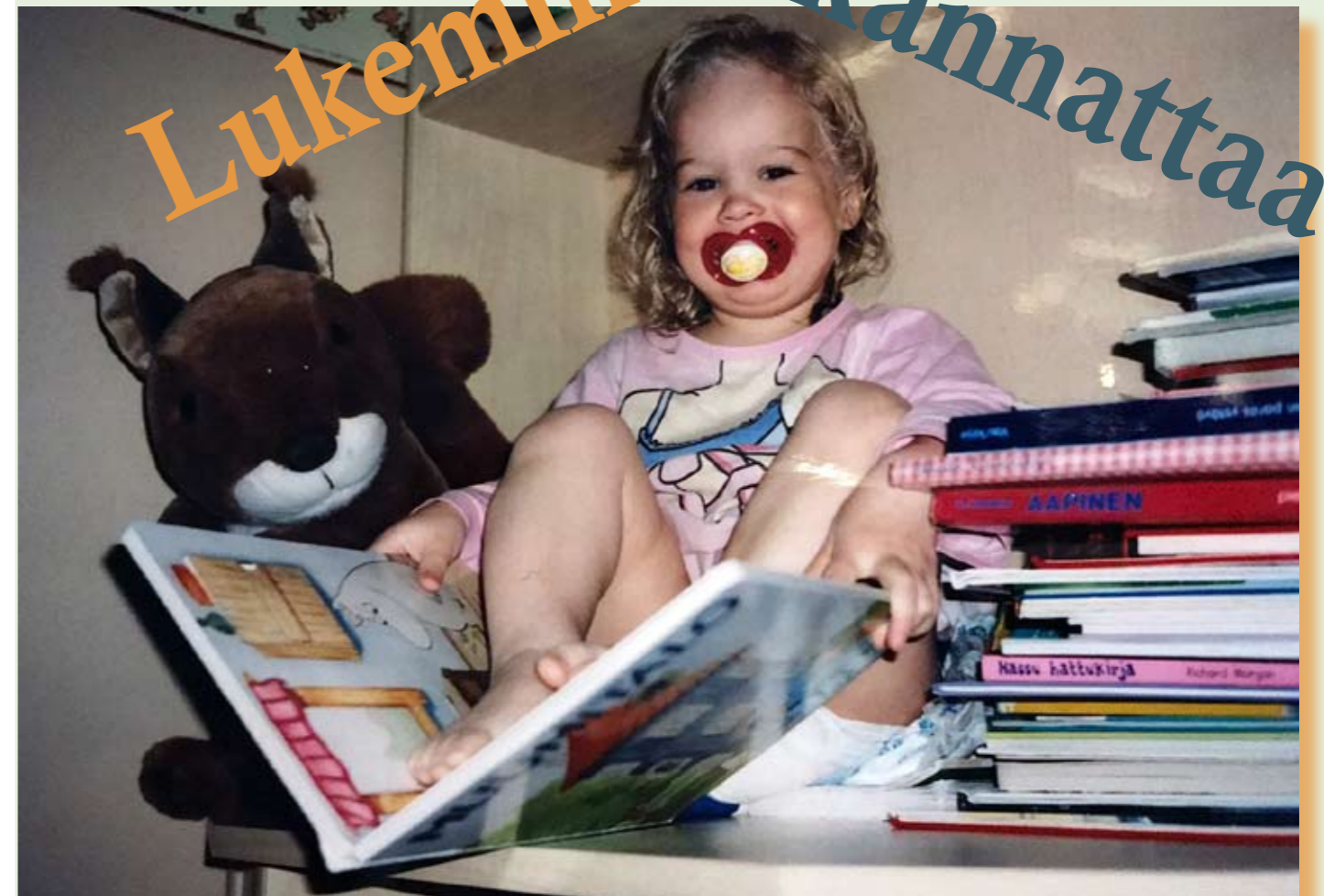
tunnin". Sen tarkoitus oli kannustaa varsinkin nuoria lukemaan. Myös meidän koulumme osallistui lukutuntiin tiedottamalla siitä koulun Instagramissa (@kastellinlukio). Vaikka itse tapahtuma oli sunnuntaina, koulussamme luettiin seuraavalla viikolla yhdellä tunnilla 15 minuutin ajan.

NUORTEN PITÄISI SIIS alkaa lukea enemmän. Illalla ennen nukkumaanmenoa kannattaa lukea eikä selata Instagramia. Pitkillä auto-, juna- tai lentomatkoilla aikaa voi kuluttaa lukemalla. Lukemisen voi toki aloittaa vaikka sarjakuvista, mutta lukutaidon kehityksen kannalta olisi tärkeää paneutua myös pitkiin teksteihin, joita on romaaneissa.

Itse rakastan lukemista ja tykkään uppoutua hyvään kirjaan ja sillä tavalla paeta maailmaa. Kirjoja parissa voi matkustaa ympäri maailmaa ja olla kuka tahansa. Kirjoissa kaikki on mahdollista ja se niissä onkin parasta. Mielikuvituskin kehittyy, kun pystyy kuvittelemaan itse hahmojen ulkonäöt ja ympäristön. Ja mistä sitä tietää, jos vaikka saisi inspiraatiota alkaa itsekin kirjoittaa!

OLIN VIISIVUOTIAS, kun aloin lukea. En muista tarkasti, mistä opin lukemaan, mutta muistan lukeneeni perhetutun simpukkapuhelimesta yhteystietoja, koska hän ei muuten uskonut, että osaisin lukea. Muistan myös naapurissa asuvien poikien epäilleen lukutaitoani, mutta olin niin itsepäinen, etten halunnut lukea heille mitään, vaikka he käskivät.

SARA ARVOLA

Nuorten terveyttä edistämässä

Osukin toimittajia mietityttivät muutamat terveysasiat vuonna 1970. Me esitimme samat kysymykset 50 vuotta myöhemmin Kastellin lukion terveydenhoitajalle, Laura Pikkaraiselle.

1. Onko suositeltavaa vaihtaa hammasharjaa joka kolmas kuukausi, vai onko juttu hammasharjatehtaan mainoskikka?
2. Onko koulussa tapahtuva liikunta mielestänne riittävää?
3. Saako mielestänne jäädä kotiin, jos tuntee itsensä "henkisesti väsyneeksi"?
4. Pyydän, että laatisitte minulle mahdollisimman hyvän eväslistan.

50 sukki
vuotta

Terveyssisar vastaa vuonna 1970:

1 Riippuu hammasharjan laadusta ja hoidosta. Pari hammasharjaa vuodessa riittää.

2 En tunne opetusohjelmaa, mutta luulisin riittävän nimenomaan voimistelun ja urheilun osalta. Ulkoiluksi koulussa tapahtuva liikunta sen sijaan ei riitä.

3 Henkinen väsymys on hyvin laaja käsite. Sitä esiintyy aivan vaarattomasta, meille jokaiselle tutusta väsymyksestä aina todelliseen sielulliseen sairauteen saakka. Väsymyksen esille tulo on paljolti riippuvainen luonteenominaisuuksista, esim. sisukkuudesta. Toinen "antaa periksi" toinen "venyy ja venyy".

Kotiin jääminen tilapäisessä henkissä väsymyksessä saattaa johtua juuri sisukkuuden puuttumisesta. Kun kerran "antaa periksi", toisen kerran kotiin jääminen on paljon helpompaa. Kieltämättä on tapauksia, joissa tilapäinenkin henkinen väsymys on täysin hyväksyttävä kotiin jäämisen syy. Ainoastaan asianomainen itse pystyy arvioimaan oman kestäkykynsä. Jatkuvien kotiin jäämisten synnä on henkinen väsymys vaatii jo asiantuntijan hoitoa.

4 Pari tummasta leivästä valmistettua, tarpeeksi isoa voileipää, joiden päälle reipas annos, päivittäin vaihdellen, kananmunaa, juustoa, maksamakkaraa, lihaa, kalaa jne. sekä vihanneksiä: lehtisalaattia, persiljaa, tomaattia, kurkkua, punajuurta jne. Maitoa vähintään ¼ litraa. Vaihtoehtona piimää, viiliä tai jugurttia. Hedelmiä tai raakoja kasviksi, esim. porkkanaa tai lanttua.

Terveydenhoitaja vastaa vuonna 2020:

1 Suositusten mukaan hammasharja olisi hyvä vaihtaa uuteen noin kolmen kuukauden välein ja mikäli sairastaa jotakin tarttuvaa tautia hammasharjan vaihtoväli on lyhyempi.

Tällä hetkellä suositusten mukaan sähköhammashammasharjan käyttö on tavallista hammasharjaa tehokkaampi tapa puhdistaa hampaat. Muista harjata hampaat aamuin sekä illoin!

2 Koululiikunta yksinään ei ole vielä riittävää, mutta se on hyvä lisä arki- ja hyötyliikunnan ohelle. Tämän hetken liikuntasuositusten mukaan 13-18 vuotiaiden tulisi liikkua ainakin 1,5h päivässä. Puolet siitä ajasta reippaasti. Pitkiä koulupäiviä olisi hyvä tauottaa pienillä kävelyillä, venyttelyllä ja kehonhuollolla.

3 Mikäli kokee itsensä "henkisesti väsyneeksi" olisi mielestäni tärkeää miettiä mitkä tekijät ovat väsymykseen johtaneet ja kuinka voisi lähteä tilannetta helpottamaan, sen sijaan että jäisi kotiin. Koulussamme on hyvät opiskeluhuollon palvelut ja omaa tilannetta voi lähteä selvittämään esimerkiksi kuraattorin, psykologin, opinto-ohjaajan tai terveydenhoitajan avulla.

4 Kouluun lähtiessä on tärkeää nauttia hyvä ja ravitseva aamupala. Kouluun voi myös ottaa mukaan välipaloja, etenkin kun kouluruokailu osalla on vasta myöhemmin ja useammalla koulupäivä venyvät pitkiksi. Hyviä välipalavaihtoehtoja ovat esimerkiksi hedelmät, smoothiet, voileivät sekä pähkinät.

Punainen aalto

KOLUMNI
JENINA KOPISTO

Voin lyödä vaikka pääni pantiksi, että sinäkin olet joskus miettinyt Oulun autoilijoita, etkä mitenkään positiivisella tavalla. Varmasti olet joskus liikenteessä huomannut jonkun kaahaavan eteesi ruuhkatilanteessa, tööttäävän tyhjältä tai ajanut puskurissa kiinni. Eikä Oulun liikennejärjestelmästäkään ole hyvää sanottavaa.

Oulussa ei juuri törmää käsitteeseen "vihreä aalto", sillä ilmiö tuntuu olevan harvinaisuus oululaisessa liikenteessä. Vihreä aalto tarkoittaa sitä, että liikennevalot palavat vihreänä useammassa risteyksessä ja autolla pääsee ajamaan vaihatta ilman pysähdyksiä risteyksestä risteykseen. Äitini kanssa juttelimme tästä usein autoilla, koska Lahdessa asuessani se oli arkipäivää. Voisi jopa sanoa, että Oulussa vallitsee punainen aalto.

Mutkainen kiihdytys

Äitini valittaa aina myös siitä, kuinka lyhyet rampit Oulussa on. Esimerkiksi Kaakkurin rampilta etelään päin tie tekee niin jyrkän mutkan, että kiihdyttäminen sataseen muutaman kymmenen metrin aikana on lähes mahdotonta.

On myös typerää, että rampit on jaettu teiden mukaan: ne, jotka tulevat K-Citymarketin suunnalta, joutuvat käyttämään tätä mutkaista rampia, mutta ne, jotka tulevat toiselta puolelta, voivat käyttää suoraa tietä moottoritille, mikä on järjetön järjestely.

Moottoritietä käyttäessä olen huomannut myös, että autoja jätetään ihan minne sattuu. Moottoritillehän ei saisi jättää autoaan, mutta monesti siellä näkee jonkun vanhan pösön makaamassa pientareella viikkoja. Jos auto simahtaa keskelle tietä, se pitäisi välittömästi siirtää pois soittamalla hinauspalveluun eikä jättää muiden autoilijoiden vaaraksi.

Täpötäydet ruudut

Tai entäpä meidän lukion parkkipaikat? Onko kukaan kuullut niistä mitään hyvää sanottavaa? Tuskin.

Aamulla ei löydy paikkaa, jonne auton voisi jättää. Alkaa hirveä kilpailu ja etsintä siitä, mistä löytyisi parkkipaikka, ja loppujen lopuksi parkkeerataan jonkin sivuun tilan puutteen takia. Isossa lukiossa on kuitenkin melkoisen MONTA opiskelijaa, joilla on ajokortti. Yritäpä siinä sitten kiireessä aamulla etsiä moottorilla käyvälle kulkupelille tyhjää tilaa, kun Saken historian tunti on jo alkamassa. Opiskelijoille tulisi antaa enemmän parkkipaikkoja tai he voisivat kulkea kimpakyydeillä – luontoa säästellen.

Oma lukunsa ovat ne kaahailijat, joilla on aina jonnekin kiire, vaikka loppujen lopuksi kukaan ei pääse sen pidemmälle kuin muutkaan. Tuoreen ajokortin saanutkin huomaa nopeasti, että Oulussa jollakin on aina kiire: joku on aina kaattamassa kaistalle, vaikka pitäisi väistää, tai aina huristelemassa suojatielle, vaikka jalankulkijoita tepsuttelee valkoisten laattojen päällä. Hyvä kaverini sai päälleen auton suojatiellä - ja kuskin perustelu oli vain, että hän luuli kerkeävän ajaa suojatien yli ennen kaveriani.

Trendien verkosto

Ihmisiällä on aina ollut erilaisia "villityksiä", joita yleensä kutsutaan trendeiksi. Trendit syntyvät monenlaisten vaikutusten välityksellä. Ne leviävät ympäri maailmaa eri kanavien kautta.

Varmaan suurin vaikuttaja on sosiaalinen media, joka tavoittaa jo suurimman osan maailman ihmisistä. Ihmiset seuraavat paljon julkisuuden henkilöitä, jotka vaikuttavat heidän ajatusmaailmaansa. Esimerkiksi Instagramissa näkee paljon postauksia, joissa julkkikset mainostavat eri tuotteita ja saavat siitä sponsorituloja.

Kun kuuluisa poplaulaja **Ariana Grande** pukee päälleen tietynmerkkiset housut ja julkaisee niistä kuvan Instagram-tilillään, sen näkevät useat miljoonat ihmiset. Monet voivat ajatella, että housut ovat hienot ja että hekin haluaisivat ostaa samanlaiset.

MATILDA KOIVURANTA

Ihmiset kertovat netissä toisilleen ruokavinkkejä, joita muutkin voivat kokeilla ja huomaavat pitävänsä niistä ja ehkä levittävät niitä edelleen eteenpäin.

Myös perinteiset lehdet voivat luoda trendejä esimerkiksi sisustukseen. Muotilehdet levittävät kauneusihanteita.

Nuoret tavoittaa kuitenkin parhaiten sosiaalisesta mediasta. Moni nuori käyttää puhelintaan käden jatkeena, eikä nykymaailmassa olisi enää helppoa elää ilman puhelinta.

Jokainen nuori, jolla on Instagram tai Snapchat tai mikä tahansa sosiaalinen media, on varmasti huomannut, että esimerkiksi Instagramissa joka toinen julkaisu on mainos, kun scrollaa alaspäin muiden julkaisuja. Niiden avulla halutaan vaikuttaa nuoriin, ja näin tietynlaiset meikkaustyylit tai videopelit voivat nousta valtaavaan suosioon.

Massan ja kavereiden mallin mukaan

Jokaiseen meistä on varmasti jossain elämän vaiheessa vaikuttanut jokin trendi, joka on voinut liittyä vaikka pukeutumiseen, musiikkimakuun, harrastukseen tai syömiseen.

Meillä nuorilla vaikutus korostuu, kun vasta kasvamme ja etsimme itseämme ja sitä, minkälaisia me olemme. Kavereiden mielipiteet vaikuttavat yhä enemmän. Jos moni heistä hankkii tietynlaisen paidan, alkaa ehkä itsekkin ajatella, että haluaa ostaa samanlaisen.

Tytöt voivat nähdä somessa, että monet julkkikset ovat todella laihoja, ja he alkavat ihannoimaan tällaista trendiä. Pojat vuorostaan voivat haluta yhtä isot lihakset kuin joillakin miehillä kuvissa.

Billie Eilish esiintymässä Kaliforniassa 2017. Hiusten väri on vaihtunut, mutta vaatteet ovat pysyneet rennon väljinä. Nuoret matkivat.

Musiikkitrendejäkin syntyy koko ajan. Monet ihmiset tykkäävät tietynä aikana juuri tietynlaisesta musiikista ja laulajat nousevat suosioon. Tähänkin monilla ihmisillä voi vaikuttaa merkittävästi se, mitä kaveriporukassa kuunnellaan tai mitä soi radioissa juuri tällä hetkellä.

Nuoret puhuvat monesti siitä, että mennään massan mukana ja seurataan massatrendejä. Ihmiset haluavat olla suosittuja ja tulla hyväksytyiksi, ja siksi tehdään tätä. Ilman massan mukaan kulkemista ei syntyisi trendejä yhtä paljon - tai ehkä ei miltei ollenkaan.

Rap-musiikkia ja vegeä

Minkälaisia trendejä sitten on nyt ollut vuonna 2019? Mietin tätä siltä kantilta, mitkä trendit ovat rantautuneet Suomeen asti.

Kovassa huudossa tänä vuonna on ollut rap-musiikki. Monet pojat ja tytöt kuuntelevat sitä ja monien Spotify-soittolistalta löytyykin ainakin yksi rap-genren biisi. Skeittarityyliset vaatteet ovat olleet myös trendinä tänä vuonna.

Ilmastonmuutos on viime vuosina puhuttanut paljon ja luonnonsuojelu on ollut trendinä jo pitempään. Ihmiset haluavat kierrättää enemmän ja syödä kasvis- tai vegaaniruokaa. Kulutuksessa vähennetään ja ryhdytään vaikka zero plastic -haasteeseen, jonka tarkoituksena on saada muovin määrä arjessa minimiin. Muutenkin ostetaan kestäväää kehitystä ja luonnon suojelua kannattavia tuotteita.

Fitness-urheilu ja sellainen tavoite, että pidetään huolta kehosta, on ollut suosittua tänä vuonna nuorilla, ehkä tytöillä vieläkin enemmän kuin pojilla. "Kauneus kumpua sisältä" -ajattelu on ollut myös trendinä, ja siitä kertoo esimerkiksi innostus meditointiin ja joogaan.

Tiktok oli jo monien ihmisten suosiossa vuonna 2018, mutta sen käyttö kasvoi edelleen vuonna 2019. Siitä onkin tullut yksi aika isoista sosiaalista medioista, joita ihmiset ja varsinkin nuoret käyttävät.

Tunnistatko VSCO-tytöt?

Vaatetuksessa tytöillä on ollut trendinä scrunchiet eli isot hiuspompulat, joissa käytetään kangasta ja röyhelöitä. Näyttävät isot hiuspinnit ja hiuspannat ovat olleet myös monien vaatekauppojen valikoimassa.

Neuleet ja poolopaidat nousivat suosioon viime syksynä. Kesällä eläinkuosiset tuotteet ja vaatteet näkyivät monen julkkiksen päällä heidän sometileillään - ja tämän huomasi kyllä vaatekaupoissakin.

VSCO-sovellus on myös tullut vuonna 2019 trendiksi. Monien kuulee sanovan vsco girl. Tämä nimitys tarkoittaa tyttöjä, jotka pukeutuvat tietyllä tavalla ja jakavat positiivista ajattelutapaa ympärilleen. VSCO-tytöt käyttävät paljon scrunchieita ja pastellin värisiä vaatteita sekä simpukankuoresta tehtyjä kaulakoruja.

TikTok on nuorten suosima sovellus, jonka perusideana on kuvata videota jonkin kapaleen soidessa taustalla. Sen perustaja on kiinalainen ByteDance, ja se julkaistiin alun perin Kiinassa vuonna 2016 nimellä Douyin. Marraskuussa 2017 ByteDance osti samantyyppisen sovelluksen nimeltä Musical.ly ja näistä kahdesta sovelluksesta tuli yhdessä nykyinen TikTok.

SARA ARVOLA

Musical.ly oli Suomessa aiemmin tunnetumpi kuin TikTok, mutta sen käyttäminen miellettiin jopa noloksi. Jos joku teki sovellukseen videoita, niille usein naurettiin ja niitä haukuttiin.

Nykyisessä TikTokissa videoiden tekeminen ei olekaan enää noloa. TikTokissa on miljoonia käyttäjiä ja jotkut TikTokkaajat ovat jopa niin suosittuja, että he ansaitsevat sillä rahaa.

TikTokin seuratuin käyttäjä on sovelluksen oma käyttäjä, mutta seuratuin yksittäinen henkilö on Yhdysvaltalainen Loren Gray (@lorengray), jolla oli tätä juttua aloittaessani 34,4 miljoonaa seuraajaa, mutta parissa kuukaudessa määrä on noussut jo 35,1 miljoonaan.

Loren nousi julkisuuteen Musical.ly-sovelluksesta. Nykyään hän on myös laulaja, joka on julkaissut muutamia singlejä, muttei vielä yhtään albumia. Lorenin TikTok-videot ovat keskenään samankaltaisia: hän on meikkannut itsensä kauniiksi ja joko "laulaa" taustalla kuuluvaa biisiä, eli lipsyncaa, tai "näyttelee" leffakohtausta, jonka repliikit kuuluvat taustalla.

Suomen seuratuimmalla TikTokkaajalla Jennifer Källdillä (@jennifererica) on 4,8 miljoonaa seuraajaa TikTokissa. Jenniferin videot koostuvat usein hidastetusta hiusten heiluttelusta. Lisäksi hän on aina ajan tasalla trendeistä ja tekee niistä omia versioitaan. Hän on myös julkaissut fanituotteita ja tehnyt yhteistyötä muun muassa suomalaisen kuulokefirman JoyActorin kanssa.

TikTokaajat luovat trendejä

TikTokissa syntyy erilaisia trendejä: usein käytetään tiettyä laulua videoiden taustalla tai matkitaan tiettyä ihmistä.

Nykyään monet laulut nousevat pinnalle nimenomaan TikTokin takia. Laulajat ja lauluntekijät jopa

Tik Tok

Nyt TikTokataan!

Olen tehnyt muutaman videon TikTokiin. Yleensä saan ideoita niihin, kun pitäisi oikeasti tehdä jotakin tärkeämpää, esimerkiksi lukea kokeisiin...

Minun katsotuimmalla videollani on vähän yli 17 tuhatta näyttökertaa. Siihen sain inspiraation juuri kokeisiin lukiessani, kun olin kirjastossa. Päätin tehdä TikTokin heti. Eikä siihen mennyt kukaan kuin viitisen minuuttia, kun olin jo julkaissut videon.

Muistan ajatelleeni, että ideani oli ihan hauska, ja toivoin, että ihmiset näkisivät videon. Silti kun näyttökertoja ja tykkäyksiä alkoi tulla, ihmettelin, miksi ihmisiä kiinnostaa.

Suurin ihmetyksen aihe oli se, että noin kuukauden päästä videon julkaisusta siihen tuli yhtäkkiä lisää tykkäyksiä. Mistä syystä moni löysi videoni samaan aikaan viikkojen päästä?

suunnittelevat biisejään sen mukaan, voisivatko ne toimia TikTokissa, esimerkiksi bbno\$:n ja Yung Grayn biisissä Shining on my ex sanotaan "Dude, I'd be pissed off if this song blew up on TikTok". Ehkä juuri noiden sanojen takia biisi on kuin onkin nyt paljon esillä TikTokissa.

Jos jokin laulu on trendikäs TikTokissa, sitä kuulee varmasti muuallakin. TikTokissa myös syntyy paljon tansseja tiettyjen biisien tahtiin, joita sitten tanssitaan joka puolella.

VALINTOJA

75 kurssia täytyy olla kasassa ennen kuin voi valmistua lukiossa. Kaverit tuskailevat, saavatko tarpeeksi kurssia ja saattavat haalia kuviskurssin iltapäiviksi ja elukiosta japanin kieltä saadakseen tuon maagisen numeron täyteen. Tuskanhiki otalla pelätään, että viimeinen pakollinen kurssi, joka suoritettiin viime tipassa, olisikin hylätty.

Oma kurssilukemani näyttää abivuoden viimeisessä jaksossa hipovan pilviä, 95 kurssia - se on aika huima luku. Samaan aikaan kaverit lähestyvät kurssimäärissä lukua 70 ja juuri ja juuri saavuttavat veloitteensa. Lukioon tullessani suunnitelmani olivat todellakin toisessa päässä ääriä: mennään sieltä, missä aita on matalin.

Lukio oli uusi maailma perustallaajalle: muutokset opiskelussa ja oma vastuu yllättävät varmasti jokaisen. Päämäärä lukion jälkeen oli selkeä, mutta matka siihen oli kuitenkin sumun peitossa. Ajatukseni keskittyivät ajattelemaan sitä, mikä olisi helpoin tapa päästä lukiosta pois: kirjoitan neljä ainetta ja käyn vähimmäismäärän kurssia mahdollisimman pienellä vaivalla. Kuitenkin ottaessani vastaan lukiopaikkaa kesällä jokin päässäni sanoi, että haluan aloittaa espanjan kielen. Olinhan ala-asteella haaveillut ranskan kielestä englannin rinnalle. Tästä lähtikin pitkä, tietoa janoava ja yllättävä matka kohti valkolakia.

Ajattelin lukion alkuaikoina, että kirjoitan neljä ainetta ja vaihtaisin aikuislukion oppimäärään ja valmistuisin kahden vuoden aikana. Hullua, jos alan miettimään asiaa jälkikäteen. Halusin enemmän keskittyä pääsykokeeseen kuin saamaan hyvät arvosanat kirjoituksista tai edes kurseista. Arvosana välttävä (5) olisi tavoitteeni ja kaikki sitä paremmat arvosanat olisivat vain plussaa. Suunnitelma oli yhtä hullu kuin sen ajattelija. Kuitenkin tajusin tehdä muutoksen suunnitelmiin kuullessani todistusvalinnasta, mikä pelasti tulevaisuuteni – ainakin varmalta epäonnistumiselta.

Lukion ensimmäisen vuoden opinnot olivat kuitenkin kärsineet. Numeroni olivat tippuneet verrattuna yläasteeseen, mikä on kyllä tavallista lukiossa. Isoin ongelmani oli se, että en ollut oppinut, sillä olin vain pitänyt ajatukseni kirjoituksissa. Kuvittelen, että opiskelen asiat vasta ylppäreiden lähestyessä. Kurssimääräni oli kuitenkin jo hämmästyttävän suuri, sillä olin mennyt pitkään mentaliteetilla "haluan valmistua ennätysajassa". Ensimmäisen vuoden jälkeen kurssi oli kasassa yli 40 – edelleen hullua näin jälkikäteen ajateltuna.

Toisen vuoden alkaessa päätin muuttaa ajatusmaailmani, ja samalla myös ilmoittauduin kirjoittamaan ensimmäisiä aineitani: kemian ja biologian. Tässä moni kysyi, tarkoitinko kolmosen syksyä. Vastasin kieltävästi. Päätin selviytyä kirjoituksista normaalien kurssien ohella, ilman abien lukulomaa. Kirjoituspäivien tunnelma oli sekava. Ensimmäinen kerta salissa, jossa täytyisi osoittaa parin vuoden tekemä työ, pelotti minua. Edeltävinä päivinä olin kironnut, etten osaa mitään, ja oletin saavani arvosanaksi sen mitä keskiarvoni ennusti. Oletukset ottivat minut valtaansa.

Kirjoitusten jälkeen koitti tuomiopäivä. Olin kuullut opettajalta alustavat arvosanat ja järkyttynyt kuulemastani. Tekemäni työ kirjoituksien eteen kuitenkin oli kuitenkin tuottanut tulosta. Vaikka biologian kurssieni keskiarvo oli ihan hyvä, noin 7 pintaan, en osannut olettaa kirjoittavani siitä korkeinta arvosanaa.

Taisin purskauttaa muutaman kynelelen katsoessani virallista ja viimeistä tulosta – tietenkin onnesta.

Nyt abivuoden loppusuoralla, uudet kirjoitukset edessä, kurssisaldo näyttää kohta kolmineroista lukua. En olisi uskonut todeksi näiden vuosien saavutuksia, jos joku olisi niistä kertonut 13-vuotiaalla miniminulle. Valmistuessani 2020 keväänä olen saavuttanut asioita, joita moni ei edes kuvittele tekevänsä - enkä etenkään minä itse. Kurssia on kasassa vähintään 100 ja aineita kirjoitettuna yhdeksän kipaletta (mukaan luettuna yksi yritys korottaa arvosanaa).

Tärkeintä on se, että olen toteuttanut sen, mistä voin olla ylpeä: oppinut kaikesta jotakin loputtomalla tiedonhalulla.

SAAGA
HUHTALA

TikTok-suosituksia:

Alexandra Illman (@justrelatable), Lewis & James (@thesharptwins), Aaron (@aaron_hey_aaron), Juho (@jesusguised)

Opot kommentoivat yo-kokeita ja todistusvalintaa

PIIRROS: ELLE MARJETA 2A (ALAKOULU)

SAAGA HUHTALA

Lukioon päästyään moni nuori joutuu miettimään sitä, mihin hän haluaa lukion jälkeen. On hankala olla täysin varma lukion alussa siitä, mitä aikoo kirjoittaa.

Vielä enemmän epävarmuutta aiheuttaa se, että emme edes osaa sanoa sitä, mikä voisi tuntua omalta jutulta, kun puhumme tulevaisuudestamme. Puhe jatko-opinnoista saa aikaan jopa stressaantumista. Moni hakee lukioon sen vuoksi, että saisi lisäaikaa miettiä tulevaisuuttaan ja mahdollista työuraansa. Lukuisten uudistusten jälkeen tällainen käsitys alkaa olla pelkkää harhaa. Päätän kysyä neuvoa meidän opinto-ohjaajilta.

Mervi ja Anu, onko lukiossa todella aikaa miettiä tulevaisuuden suunnitelmia? Esimerkiksi päätös fysiikan opiskelusta pitäisi osata tehdä jo ensimmäisenä lukiovuonna.

Voi että toivoisimme, että olisi. Ja pitäisi olla!

On totta, että tiettyjä ratkaisuja pitää tehdä varsin nopeasti lukio-opintojen alussa (esim. matematiikan taso, fysiikan valtakunnallisten syventävien kurssien opiskelu, uuden kielen aloittaminen), mutta toki näidenkin osalta aina yksilöllisiä ratkaisuja tehdään opiskelijan omien kokemusten karttuessa.

Ensimmäisen vuoden keväällä ollaan jo vähän viisaampia tekemään päätöksiä, mutta toisen vuoden aikana - ja osa vielä kolmannenkin alussa - tekee vielä muutoksia alkuperäisiin suunnitelmiin. Isossa lukiossa laaja kurssitarjotin mahdollistaa kuitenkin aika paljon kursivalintojen muokkaamista.

Toinen tärkeä asia on tietysti se, kuinka paljon opiskelija pystyy pohtimaan näitä asioita omalla kohdallaan. Ohjauksen merkitys korostuu tässä. Toivoisimme, että jokaisella lukiolaisella olisi mahdollisuus jutella kurssi- ja valintoihin, yo-kirjoituksiin ja jatko-opintoihin liittyvistä asioista - mutta myös vahvuuksistaan, toiveistaan ja tavoitteistaan - useampaan otteeseen opinto-ohjaajan, aineenopettajan ja ryhmänohjaajan kanssa.

Koulutusta muokataan ja OPS löytää joka vuosi uusia ulottuvuuksia. Jopa niin usein, että opinto-ohjaajankin on hankala pysyä mukana uudistusten valtameressä. Suurin muutos, joka kohdistuu lukioon, on yksi pakollinen kirjoitettava aine lisää sekä mahdollisesti ruotsin määrääminen pakolliseksi aineeksi kirjoitettavaksi äidinkielen rinnalle. Uudistus viidestä pakollisesta kirjoitettavasta aineesta astuu voimaan niille, jotka aloittavat kirjoitukset 2022 keväällä.

Uudistuksista kuitenkin merkittävin ja eniten ajatuksia herättävä on todistusvalinta. Sen päätavoite on lieventää pääsykokeeseen kohdistuvaa painetta sekä parantaa mahdollisuuksia päästä jatkamaan opiskelua suoraan lukion jälkeen esimerkiksi yliopistoon.

Todistusvalinnassa painottuvat ylioppilaskirjoitusten arvosanat, eli paine keskitetään keskimäärin kolmen vuoden työhön lukioaikana sekä useampaa eriytettyyn koesuoritukseen kuin pelkästään yhteen suureen soveltavaan kokeeseen valmistumisväenäänä. Ylioppilaskokeiden arvosanat muutetaan erilaisten taulukkojen perusteella pisteiksi, joita sitten verrataan muiden hakijoiden pisteisiin. Sisään pääsevät ne, joiden pisteet riittävät suhteessa muihin hakijoihin ja avoimiin opiskelupaikkoihin.

Mitä te opot ajattelette todistusvalinnasta?

Opiskelijavalintauudistuksen tavoitteet ovat olleet hyviä: mahdollistetaan nuorille sujuva siirtyminen korkeakouluopintoihin, hyödynnetään jo osoitettuja taitoja sekä luovutaan raskaista valintakoeprosesseista. Mutta... eritoten yliopistojen pisteytystyökalut aiheuttavat lukion oppiaineiden eriarvoistumista. On totta, että uudistus tuo omat paineensa menestyksestä ja ainevalinnoista jo ennestään työläisiin lukiovuosiin. On kuitenkin tärkeää, että todistusvalinnan lisäksi opiskelupaikan voi saada muutakin reittiä.

Toivoisimme, että korkeakoulu hyödyntäisivät laajalaisempaa näkökulmaa yleisivistykseen ylioppilastutkinnon pisteyttämisessä ilman oppiaineiden keskinäistä

arvottamista. Opiskelijoidemme joukossa on hyvin moninaista osaamista, josta varmasti on hyötyä tulevaisuudessa.

Koko yhteiskunnan kannalta on tärkeää, että koulutusjärjestelmä ja nämä valintaprosessit tukisivat nuorten hyvinvointia ja sujuvaa siirtymistä lukiosta jatko-opintoihin. Jäämme mielenkiinnolla seuraamaan tulevia vuosia ja sitä, millaisia opiskelijoita millekin alalle tulee päätymään. Ja sitä, mitä tapahtuu opintoihin sitoutumisessa - lisääntyvätkö esimerkiksi keskeytykset?

Moni saattaa ihmetellä, että mikä tässä uudistuksessa sitten on se huono juttu. Kaikkein eniten kritiikkiä on aiheuttanut matematiikan painotus. Monella alalla ei pitkästä matematiikasta ole hyötyä, mutta silti se on arvotettu todistusvalinnassa pisteiden kannalta paljon ylemmäksi kuin lyhyt matikka. Lyhyttä matikkaa ei siis kannata harkita kirjoittavansa, ellei ole varma, ettei pitkästä matematiikasta tulisi saamaa pisteiden kannalta huonompaa arvosanaa kuin lyhyestä.

Kaikille ei kuitenkaan pitkä matematiikka sovi, jollei ole ns. matemaattisesti lahjakas. Joku saattaa tuskailaa, että hänellä ei ole mahdollisuuksia hakea mihinkään, koska ei ole hyvä matematiikassa eikä välttämättä jaksa käydä pitkän matematiikan 15 kurssia.

Apua opot! Mitä kannattaisi miettiä, kun valitsee, kirjoittaako pitkän vai lyhyen matikan?

Opiskelijan pitää miettiä omaa motivaatiotaan: opiskelija joutuu miettimään omaa opintojen kokonaisuutensa ja työ määrää, omaa jaksamistaan, tavoitteitaan ja opintomenestystään.

Jatko-opintojen kannalta on hyvä muistaa, että matematiikan arvosana on todistusvalinnassa pakollinen vain osalla aloista. Jos matematiikka on jossakin koulutuksessa kynnysehtona, silloin todistusvalinnassa ei voi tulla valituksi ilman (vähintään tiettyä) matematiikan arvosanaa - mutta esim. valintakokeen kautta voi tulla edelleen valituksi.

Hälyttävä merkki todistusvalinnan vaikutuksesta on myös lyhyen kielen lukijoiden väheneminen. Yhä harvempi valitsee lyhyen kielen, koska siitä ei anneta paljoja pisteitä, vaikkakin lyhyen kielen kurseja on enimmillään jopa yhdeksän kappaletta. Kuitenkin aineiden pisteytyksessä on huomioitu kurssimäärä, joten miksi lyhyt kieli tuottaa niin vähän pisteitä todistusvalinnassa.

Mervi ja Anu, miksi lyhyt kieli tuottaa niin vähän pisteitä, vaikka kurseja käydään 8-9?

Todistusvalintojen pisteytystyökalussa arvosanojen pisteytys perustuu kolmelle tekijälle: lukion opetussuunnitelman kurssien määrälle, kyseisen aineen painoarvolle opiskelijavalinnoissa sekä mahdolliselle matemaattiselle painotukselle. On totta, että näissä uusissa malleissa valinnaisten kielten merkitys on ainakin osittain jäänyt vähälle huomiolle. Toisaalta on aloja, joissa kielten opiskelu voi painottuakin todistusvalinnoissa (vaikkapa kauppatiede ja oikeustiede).

Tätä uudistusta seurataan ja tämä on yksi asia, johon varmasti tullaan kiinnittämään huomiota. Tässäkään

PIIRROS: SAIMA KALLIO-KOSKI (ALAKOULU)

kohden ei saa tuijottaa pelkkää todistusvalintaa. Nuorten kielitaidosta on oltu jo pitkään huolissaan. Kaikki varmasti allekirjoittavat kielitaidon merkityksen työelämänkin kannalta. Kun opiskelee kieliä, se on kuin rahaa pankkitilille.

Muutoksia on huomattu siinäkin, että yhä useampi kirjoittaa uskonnon tai harkitsee psykologiaa vain pisteiden vuoksi - aito kiinnostus ainetta kohtaan ei olekaan enää ainoa syy käydä syventäviä kurseja. Taideaineiden suosio saattaa myös kärsiä tästä, sillä taideaineet vievät aikaa eikä niistä hyödy todistusvalinnassa. Moni päättääkin jättää ne pois lukujärjestyksestään.

Toki uudistuksesta voi löytää hyviäkin puolia. Ensinäkin etuna voidaan pitää sitä, että uudistus lieventää painetta pääsykokeesta, mutta ei kuitenkaan poista lopullisesti pääsykoetta yhtenä mahdollisuutena päästä yliopistoon. Jos todistusvalinnassa saadut pisteet eivät riitäkään tai ensikertalaisuus on menetetty, on mahdollisuus edelleen hakea pääsykokeen avulla.

Todistusvalinnan rinnalle on luotu muitakin mahdollisuuksia päästä yliopistoon tai ammattikorkeakouluun. Pääsykokeen lisäksi avoin yliopisto on keino päästä opiskelemaan haluamaansa alaa sekä samalla suorittaa opintoja, vaikka ei olisikaan varsinaisesti hyväksytty opiskelemaan alaa. Ongelmana tässä on kuitenkin se, että kaikilla aloilla avoin yliopisto ei ole vielä väylänä jatko-opintoihin.

Onko tämäkään lopulta se toimivin ja parhain ratkaisu? Asiaa on mietitty pitkään etenkin silloin, kun tätä uudistusta on suunniteltu. Tässä vaiheessa todistusvalinnan pisterajoja alalle ja sen vaikutuksia lukioon on hankala vielä arvioida, koska uudistus on vielä tuore asia.

Luota itseesi ja kykyihisi – on kyse sinun tulevaisuudestasi!
 Arvosta muita – niitäkin, jotka ajattelevat tai toimivat toisin!
 Ole rohkea – mutta salli myös epävarmuus!
 Unelmoi – unelmilla on taipumus toteutua!
 Lukio-opiskelu vaatii paljon ja se on välillä haastavaa – tee töitä, mutta muista levätä ja antaa aikaa itsellesi!

Opot, näkykö todistusvalinta opiskelijoiden kanssa keskusteltaessa lukiosuunnitelmista?

Kyllä. Tämä on herättänyt kovasti ajatuksia sekä opiskelijoissa että huoltajissa – mutta myös opettajien keskuudessa.

Mitä sanoisitte opiskelijoille, jotka miettivät todistusvalintaa? Miten kannattaisi suhtautua todistusvalintaan?

Lukion ainevalintoja tehdessä ei kannata missään nimessä tuijottaa pelkästään todistusvalinnan pistetaulukkoja tai ”kikkailla” ainevalinnoilla. Jos kokee joutuvansa luopumaan itselle tärkeistä asioista todistusvalinnan takia, se varmasti näkyy motivaatiossakin. Kyllä kaikista tärkeintä on oma kiinnostus opiskeltavaa asiaa ja oppiainetta kohtaan sekä usko omiin kykyihin. Oma ala löytyy itseä innostavista oppiaineista ja asioista. Jos kiinnostuksen kohteet muuttuvat jossakin vaiheessa, korkeakouluun voi päästä myös valintakokeen tai avoimen väylän kautta.

Laskevatko tai nousevatko joidenkin aineiden kirjoitusmäärät?

Kyllä tällaistakin varmasti tapahtuu. Meillä Kastellis- sa ainakin huomaa jo nyt, että esimerkiksi uskonnon ja maantieteen kirjoittajien määrä näyttäisi kasvavan.

Sopiiko tämä uudistus kaikille?

Varmasti on opiskelijoita, joille tämä on hyvä systeemi ja sitten opiskelijoita, jotka kokevat, että tämä päinvastoin lisää haasteita.

Osaatteko arvioida mitä pistemääriä tai arvosanoja voisi tarvita halutuille aloille?

Tätä on vaikea vielä arvioida, koska uudet valintaperusteet tulevat kokonaisuudessaan käyttöön vasta kevään 2020 valinnoissa. Kilpailu on varmasti kovaa jatkossakin tietyillä ”hakupainealoilla”, kuten lääketiede, kauppatiede, oikeustiede ja psykologia.

Pistetaulukkoa tulee katsoa kaikkien aineiden ja arvosanojen kokonaisuutena. Arvokkaita pisteitä saa muistakin kuin laudatur-arvosanoista. Kokonaisuutta ajatellen täytyy muistaa, että parhaat arvosanat saaneet ylioppilaat eivät täytä edes kolmasosaa yliopistojen aloituspaikoista.

Kannattaa seuralla asiaan liittyvää tiedottamista tulevana keväänä ja kesänä.

Kastellin lukion opinto-ohjaajat Anu Törmi (vas.) ja Mervi Tuomela tsemppaavat, ohjaavat ja ratkaisevat pattitilanteita.

KOMMENTTI

Abina valintaperusteiden uudistaminen koskee minuakin. Voin myötää, että olen joutunut tarkastelemaan kirjoittamiani aineita sen pohjalta, millaisia pisteitä voisin saada mistäkin arvosanasta.

Kuitenkin olen päättänyt kirjoittaa lyhyen kielen, espanjan. Vaikka en tule saamaan siitä pisteitä todistusvalinnassa, arvotan kielen itselleni tärkeäksi, sillä tulevaisuuden kannalta siitä on todellakin hyötyä.

Todistusvalinta kummitelee kuitenkin mielessäni paljon. Viime kesänä kirjoituksiin valmistautuessani mietin monesti, että luen nyt saadakseni tämän tietyn arvosanan enkä esimerkiksi ajatellut asian kiinnostavuutta enkä omaa hyötyä opiskeltavasta aiheesta.

Todistusvalinta avaa uuden tien päästä unelmien opiskelupaikkaan, mutta se myös lisää opiskelijoiden stressiä entisestään.

Vasta tulevaisuus näyttää, miten todistusvalinta oikeasti vaikuttaa unelmiimme. Pääsen olemaan ensimmäisiä koekaniineita tässä uudistuksessa, ja toivon, että uudistus kohtelee minua hyvin.

Lotan vinkit Kastellin yo-kokelaille

• TUNTUIKO VÄLILLÄ, ETTÄ LUKIO OLI RANKKAA TAI KIRJOITAVIA AINEITA JA KURSSEJA OLISI VOINUT VÄHENTÄÄ?

Ei oikeastaan! Tykkäsin kaikista kirjoittamistani aineista, ja opiskelu oli koko ajan kivaa :) Toki rankat jaksot ovat aina rankkoja, ja omaa jaksamista piti tarkkaila ja huolehtia riittävästä vapaa-ajasta.

• MONTA KURSSEJA SINULLE KERTYI LUKION LOPUTTUA, JA TEITKÖ OSAN ITSENÄISESTI TAI E-LUKIOSSA?

Kävin yhteensä 100 kurssia. Näistä elukiossa kävin 21 ja itsenäisesti noin 20 - eli kaikkia en käynyt ”tavallisina” kursseina. Kävin lukion oikeastaan kahteen ja puoleen vuoteen, sillä lukuvuoden 2017-2018 olin Saksassa vaihto-oppilaana.

• MITEN VANHEMPASI SUHTAUTUIVAT YO-KIRJOITUKSIISI? KAUISTELIVATKO KIRJOITETTAVIEN AINEIDEN MÄÄRÄÄ?

Äiti oli ensin vähän kauhuissaan sekä suunnitelmastani valmistua kahteen ja puoleen vuoteen että aikeista kirjoittaa kymmenen ainetta. Kuitenkin kotona kannustettiin eikä yritetty estellä alkuhämmennystä lukuunottamatta.

• OLISITKO OSANNUT ARVATA TEKEVÄSI TÄLLÄISEN HUI- MAN SUORITUKSEN?

En mitenkään. En myöskään missään nimessä tavoitellut Suomen parasta tulosta, tein vain parhaani.

• JÄIKÖ VAPAA-AIKAA TARPEEKSI?

Jäi. Kävin lenkillä ja salilla, näin kavereita ja reissasin :) Aikataulutin lukemiseni etukäteen tarkasti juuri siksi, että vapaa-aikaakin jää. Ehdin myös osallistua Talousguru-kilpailuun abivuoden helmikuussa sekä Nuori Aleksis -raatiin viime keväästä tähän syksyyn.

• MITEN PYSTYIT AJOITTAMAN LUKEMISEN JOKA PÄIVÄKSI JA MITEN AIKATAULUTUS SUJUI?

Olen aina pitänyt suunnittelemisesta ja aikataulujen tekemisestä, joten lukusuunnitelman teko auttoi paljon. Perustin myös vuosi sitten yrityksen ”Ällä”, jossa teen lukusuunnitelmia muille kirjoituksiin valmistuville. Lukusuunnitelmani oli viikkokohtainen, eli kirjasin ylös sekä tuntitavoitteet että sen, mitä kaikkea haluan viikon aikana ehtiä lukea. Pelkän lukemisen lisäksi katsoin paljon dokumentteja, kuuntelin podcasteja sekä tein vanhoja ylioppilaskokeita.

• VINKKEJÄ KIRJOITUKSIIN LUKEVILLE?

Tee lukusuunnitelma! Lukusuunnitelman avulla lukeminen helpottuu aivan älyttömästi. Kannattaa myös kirjoittaa aineita, joista oikeasti pitää. Silloin lukeminen ei ole ärsyttävää pönttämistä, vaan mukavaa tekemistä.

• KOITKO STRESSIÄ JA KUINKA HELPOTIT SITÄ?

Koin stressiä ainoastaan juuri ennen koetta, sellaista viime hetken paniikkia. Siihen auttoi aikainen nukku- maanmeno ja kirjan kuuntelu.

LOTTA YLI-HUKKALA-SIIRA
KIRJOITTI VIIME SYKSYN
YO-KOKEISSA SUOMEN
PARHAAN TULOKSEN
KEMPELEEN LUKIOSSA:
8 ÄLLÄÄ JA 2 EXIMIAA.

SAAGA HUHTALA

• LISTAA KIRJOITAMASI AINEET. OLISITKO HALUN- NUT KIRJOITTA VIELÄ JOITAKIN MUITA AINEITA NÄI- DEN LISÄKSI?

Äidinkieli, A-saksa, A-englanti, keskipitkä ruotsi, lyhyt venäjä, lyhyt matikka, historia, yhteiskuntaoppi, uskonto ja filosofia

Ensi keväänä kirjoitan vielä pitkän ruotsin ja pitkän matikan tutkinnon täydentämiseksi. Olin voinut harkita (ja harkitsinkin) myös lyhyen espanjan ja psykologian kirjoittamista, mutta päädyin jättämään ne pois. Psykologia oli pakko jättää pois sen vuoksi, että hajautin aineet kahdelle kerralla ja silloin voi kirjoittaa enintään neljä reaalia. Espanjan jätin pois siksi, että olin joutunut tekemään venäjän ja espanjan kokeen samaan päivänä, enkä ollut varma ajan riittämisestä.

• MITÄ SEURAAVAKSI?

Seuraavaksi muutan Helsinkiin, jossa haen oikeusti- eteelliseen opiskelemaan. Sitä ennen käyn oikeustie- teellisen kurssia avoimessa yliopistossa, opiskelen hepreea, luen ensi kevään kirjoituksiin ja käyn töissä.

Mitähän ne oikein ajattelevat meistä?

Emily on Saksasta ja Rita Portugalista, ja he ovat vaihto-oppilaina Kastellissa tänä lukuvuonna. Emily kertoo, ettei hänellä ollut pelkoja vaihtovuodestaan ennen Suomeen tuloaan ja hänestä Suomi on todella mukava paikka. Rita kertoo olleensa huolissaan saako hän ystäviä. Hän pitää Suomen säästä, niin oudolta kuin se kuulostaa-kin ja se oli jopa yksi syistä, miksi hän tänne halusi tulla.

Miten ajattelemanne asiat oikeasti olivat Suomessa?

Rita: "Luulen, että aina kun odottaa jotakin, se tulee olemaan vähän erilaista kuin on ajatellut, koska meillä on tapana unelmoida paljon, tai ainakin minulla. En tiedä miten Emilyllä, mutta minun odotukseni olivat niin korkealla, että putosin vähän, mutta nautin silti olostani täällä."

Emily: "Itse asiassa olen aika samaa mieltä hänen kanssaan."

Mitä eroja kotimaidenne ja Suomen välillä on?

Rita: "Öööö"

Emily: "Ruoka! Tärkein asia."

Rita: "Kyllä, ruoka on todella erilaista ja minulla on jo ikävä kotimaani ruokaa. Teidän ruokanne on makeaa ja minä pidän enemmän mausteisesta ruoasta"

Rita: "Ihmiset eivät myöskään ole täällä niin avoimia. Me puhumme todella kovaa ja koko ajan, eikä meillä ole kiusallisia hetkiä. Yksi asia, jonka tiesin, kun tulin tänne on, että minun pitää ymmärtää, että kun ette puhu, se ei tarkoita, ettette halua puhua meille, vaan teillä ei vain ole mitään sanottavaa. Se oli minulle vähän vaikeaa aluksi, mutta nyt olen jo vähän tottunut siihen."

Mikä on erilaista täällä Kastellissa verrattuna omiin kouluihinne?

Emily: "Moni asia. Minun kouluni Saksassa ei ole näin iso eikä näin moderni ja opettajani ovat paljon tiukempia kuin opettajat täällä. Eikä minulla ole kotitehtäviä omassa koulussani."

Rita: "Olin yksityiskoulussa Portugalissa, joten se on todella erilaista. Opettajat siellä ovat todella tiukkoja; he eivät anna syödä tai juoda tunnilla, eivätkä käytä puhelinta. Ja täällä esimerkiksi vessat ovat todella puhtaita, mikä on hyvä asia."

Pidättekö Kastellista?

Rita: "Kyllä pidän siitä. Pidän kaikesta tässä koulussa, en näe mitään negatiivista."

Emily: "Joo, samaa mieltä."

Mikä on mielestänne oudoin tai hämmäntävin asia Suomessa?

Rita: "Tiesin sen kun tulin tänne, mutta aurinko laskee nyt suunnilleen puoli kolmelta iltapäivällä, ja se on vaikeaa minulle, koska minusta tuntuu, että minun pitäisi mennä nukkumaan heti kun saavun kotiin, mutta kello onkin vasta neljä."

Emily: "Suomalaiset tarvitsevat tosi paljon henkilökohtaista tilaa, kuten esimerkiksi bussissa he eivät halua istua kenenkään viereen."

Totta, me olemme juuri tuollaisia. Mutta tämä haastattelu oli nyt tässä, saatte mennä seuraavalle tunnille, kiitos ja hei hei!

Emily & Rita: "Kiitos, hyvää päivänjatkoa, heippa!"

Ai niin, Rita, oletan kuitenkin saanut ystäviä täällä?

Rita: "Because a lot of people here are shy, it's more difficult, but I think that with time and patience you can get some friends."

Vili vieraanamme

"HELLO, siis terve. Täällä on se Vili, muistatteko? Mä olin Kastellin lukiossa kolme vuotta sitten, 79 - 80. Oonhan mä tullut takaisin. Ku mä lähdin tältä, mä aloin mun opiskelua Colgaten Yliopistossa. Mä luki pari vuotta siellä, ja mun pääainet oo ollut taloustietoja ja politiikkaa. Sitten mä lähdin Englantiin, Lontoon, lukemaan taloustietoja. Sen jälkeen, mä tulin suora Oulun ja aloin opiskelemaan Yliopistossa. Tällä mä oon lukenut Suomen Politiinen Historia, ja Venäjän kieltä. Kesäkuussa mä meen Moskovaan opiskelemaan kesäksi; se on mun mielestä semmonen mahdollisuus että Amerikkalaiset ei useasti saa. Ja musta, se on on aika tärkeä että mun maa ja teidän iso naapuri ymmärtää toiset, ja jatkumme elää tässä maailmassa rauhassa. Syksyllä lähdän jenkkiin; mulle on yks vuosi jäljellä yliopistossa. Ei voi tietää mitäs mä silloin tekisin, mutta Suomi on mun toinen kotimaa, ja mä vissiin tuun joskus käymään."

Vili Eaton kirjoittaa Osukissa 2/1982-83

Eräänä päivänä opettajainhuoneeseen tulla tupsahti harmaapartainen mies. Hymystä jo näki, että häntä ei syyskuun harmaus haitannut. Mies oli tullut Amerikasta asti.

"Sinähän puhut älyttömän hyvin suomea", opettaja toisensa jälkeen hämmästeli, kun vieras alkoi kertoa, millainen linkki hänellä oli Kastellin lukioon.

William Eaton tuli Kastellin vaihto-oppilaksi elokuussa 1979. Oli jännittävää saapua junalla Oulun asemalla, jossa vastassa oli isäntäperhe.

Isäntäperheessä nimet William ja Bill oululaistettiin Viliksi.

Koulu oli jo käynnissä, ja 16-vuotias William laitettiin pari vuotta vanhempien tokaluokkalaisten ryhmään. Hän valitsi lukkariinsa pitkää matikkaa ja ranskaa.

"Äikässä ja hissassa en pysyny mukana, mutta koulun jälkeä ja välitunnilla opin suomea", Vili sanoo ja oulun murre pukkaa selvästi esiin.

Vain harvat uskalsivat puhua Vilin kanssa englantia, sillä monelle hän oli ensimmäinen kosketus vierasmaalaisen kanssa. Nyt hän on huomannut nuorten olevan rohkeampia.

Vili muistelee kastellilaisten älykyyttä ja ahkeruutta.

"Yhdessä vaiheessa oli talvi ja pimeä ja minä halusin leffaan. Mielenkiintoista oli, että kaverit halusivat jäädä kotiin lukemaan."

50 sukki vuotta

Yllätysvierailulle tullut William "Vili" Eaton on Kastellin lukion vaihto-oppiskelija vuosikymmenien takaa.

EIJA PASO

Monet lukiokavereista ovat päässeet pitkälle elämässään, ja he pitävät yhä yhteyttä Vilin kanssa.

Oulu jätti merkittävän jäljen

Vanhassa Osukki-lehdessä (1979) Vili kummastelee nuorten 1950-luvun pukeutumismuotia: taakse sliipattua hiustyyliä ja nahkarotseja. Jonkinlainen järkytys oli nähdä nuoria kaupungilla humalassa viikonloppuisin.

Mukavia muistoja jäi lopulta läjäpäin. Vanhojen tansseja varten opeltiin oudot humpat ja jenkat, ja Vili opetti muille square dancea. Hissan tunnilla hän kertoi USA:n tapahtumista englanniksi.

"Rakkaus luontoon jäi. Kävin Lapis-sa. Olin aiemminkin hiihtänyt, vaeltanut ja telttaretkiä tehnyt. Tapa vahvistui täällä."

"Olen hirveän kiitollinen Kastellin kokemuksesta. Se vaikutti paljon elämäni ja siihen, miten katson maailmaa. Sain kavereita. Tämä on tärkeä paikka."

Kun William tuli Kastelliin, Oulussa oli vain viisi muuta vaihto-oppiskelijaa USA:sta. Nyt tilanne on toinen.

"Oulu on kansainvälinen, osaava kaupunki. Täällä on huipputeknologiaa ja firmoja. Täältä pääsee helposti maailmalle ja voi vaikuttaa Euroopassa."

Taloustietoon ja kansainvälisiin suhteisiin erikoistunut Vili työskentelee konsulttina, joka auttaa perustamaan ja kehittämään yrityksiä.

Yksi suomen kielen taidon salaisuudesta piileekin juuri siinä, että hän on monestikin tekemisissä suomalaisfirmojen kanssa.

Vilin terkut lukiolaisille:

"Ole valmis muutokseen! On tulossa muutoksia, joista emme vielä tiedä. Lue laajasti! Kehitä kykyjä - ei pelkää asioista vaan siitä, miten kerätään uutta tietoa. Se pysyy. Kastellista pääsee pitkälle."

No miten NHL, onko se mielessä? "Oisha se hienoa. Mutta tietenkin on ihan turha vielä sitä miettiä, kaukaista se on tällä hetkellä. Reeniä paljon nii ei sitä koskaan tiiä mihin päätyy."

Miten saat koulun sitten yhdistettyä reenaukseen? "Huonosti, reenit menee päällekkäin tuntien kanssa ja olen vähän laiska tekemään muutenkin kouluhommia. - - Koittakaa jaksaa opiskella kun ite en jaksaa..."

Urlulainen (jääkiekko) Joonas Donskoi, 17 v., Osukki syksy 2009

Olet varmasti ajatellut myös NHL:ää, vai mitä? "Totta kai, haaveena on ollut aivan alusta asti."

Urlulainen (jääkiekko) Janne Niinimaa, 18 v., Osukki 2/1992-93

"Tämän päivän urheilijan on voitava valmistua yhtä hyvin akateemiseen kuin mihin tahansa ammattiin. Urheilusta on vain harvoille ammatiksi. Urheilulukiolaisten suhtautuminen kouluyhteisöön on ollut valoisa."

Rehtori Aune Kaartinen, Osukki 2/1986-87

Aki Karjalainen ja Elli Kylmäluoma salibandytreeneissä.

Psykinen valmennus pönkittää

Urheilulukion psykikistä valmennusta hoitava **Maria Kuittinen** kertoo tarkemmin siitä, mitä tarkoitetaan, kun puhutaan yleisesti urheilun psykologisista vaikutuksista. Kuittinen tietää, miten urheilun psykkinen valmennus auttaa urheilijaa ja miten se toimii Kastellin urheilulukiossa.

Maria muistuttaa, että urheilussa huippusuorituksiin vaikuttavat fysiologisten ja motoristen toimintojen lisäksi myös kognitiiviset toiminnot ja psykkinet toiminnot. Kun niitä harjoitetaan ja kehitetään, pystytään parantamaan myös urheilusuoritusta. Jos urheilija tuntee jännitystä tai motivaatio on hukassa, häntä pystytään auttamaan urheilopsykologian avulla.

Maria selittää, miten urheilun psykkinen valmennus Kastellissa toimii. Alkuvuodesta hän pitää kaikille urheilulukiolaisille yhteisen tilaisuuden, jossa kertoo, mitä urheilopsykologia ylipäätään on ja mitä hyötyjä siitä on urheilijalle. Tämän lisäksi hän tapaa jokaisen ykköslukuvuoden urheilulukiolaisen syksyn aikana henkilökohtaisesti omassa keskusteluissa.

Keskustelun yhteydessä tehdään psykkinen itse-säätelyn testi, jonka avulla esimerkiksi nähdään, onko hänellä jotain motivaatioon tai vireystilaan liittyvää osa-aluetta, joka näyttää heikolta. Voidaan keskustella, haluaako urheilija lähteä kehittämään tätä aluetta yhdessä, niin että sen avulla voitaisiin parantaa urheilusuorituksia. Aina keskustelujen ei tarvitse kuitenkaan liittyä urheiluun, vaan urheilija voi keskustella kaikista häntä häiritsevistä tekijöistä.

Milloin urheilijan olisi hyvä jutella asioistaan psykkinen valmentajan kanssa? Maria vastaa, että keskusteleminen voisi auttaa, jos urheilija kokee kovia suoritus-paineita tai jännittää paljon kilpailuja. Maria voi antaa vinkkejä siihen, miten voi helpottaa jännitystä. Syitä voi olla monia ja ne voivat olla hyvinkin henkilökohtaisia. Keskustelut ovat luottamuksellisia eikä niistä kerrota eteenpäin. Maria tekee kuitenkin yhteistyötä muiden urlun valmentajien kanssa esimerkiksi niin, että kertoo miten keskustelut ovat menneet ja millaisia heikkouksia on noussut esiin. Myös opinto-ohjaajien kanssa tehdään yhteistyötä siten, että he voivat ohjata urlulaisia paremmin.

Mistä urlulainen ottaa paineita?

Kyselin muutamilta urheilulukiolaiselta, minkälaisia paineita he kokevat urheilussa.

Melkein kaikissa tilanteissa yksilölajien urheilijat sanoivat tuntevansa enemmän paineita ja jännitystä suorituksissa kuin joukkuelajien edustajat.

Vastaukset kuitenkin poikkesivat paljon toisistaan, mikä paljasti, että jokainen tuntee paineita omalla tavallaan. Monet olivat sitä mieltä, että kaikki tuntevat paineita urheilussa. Eräs jääkiekkoilija arvioi, että ei tunne itse eivätkä monet joukkuekaveritkaan tunne erityisiä paineita kaukalossa.

Kysyin myös heiltä, onko heistä Kastellissa järjestettävässä urheilun psykkinisestä valmennuksesta hyötyä.

He arvioivat, että jos tuntee paineita tai jännittää todella paljon suorituksia, silloin kannattaa mennä juttelemaan Marian kanssa. He suosittelivat psykikistä valmennusta lämpimästi etenkin jokaiselle uudelle urlulaiselle.

Muutakin kuin hikeä ja verta

MATILDA KOIVURANTA

Seison kentän laidalla ja tunnen, kuinka jännitys kulkee aaltoina päästä varpaisiin yhä uudelleen ja uudelleen. Luvassa on finaali, jossa panokset ovat korkeat, sillä kyse on Suomen mestaruudesta. Jokainen pelaaja huokuu taistelutahtoa ja periksiantamattomuutta, mutta kuitenkin ilmassa on myös hieman hermostuneisuutta.

Tuomari viheltää pilliin ja peli alkaa. Vastustaja on selvästi niskan päällä ja tunnen, kuinka peli-intoni alkaa hiipua, kun vastustaja laukoo maaleja. Ensimmäisen puoliajan loputtua olemme häviöllä 3 - 0, enkä voi uskoa sitä todeksi, sillä pelasimme kuitenkin kohtalaisen hyvin. Yhtäkkiä taistelutahtoni alkaa palata ja minut valtaa suunnaton raivo. Totean, ettemme voi hävitä peliä näin.

On meidän vuoromme aloittaa seuraava puoliaika. Yritän syöttää pallon alaspäin, mutta vastustaja katkaisee sen vaivattomasti. En anna periksi vaan riistan pallon ja lähden kuljettamaan ylöspäin. Pääsen niin lähelle vastustajan maalia, että minulle tulee loistava paikka laukoa. Hengitän syvään sisään ja kuulen enää kaukaisia huutoja kentän laidoilta. Potkaisen palloa. Se uppoaa vasempaan alanurkkaan ja minut täyttää suunnaton voiton tunne ja itsevarmuus, kun joukkueoverini juoksevat huutaen luokseni ja katsojat hurraavat.

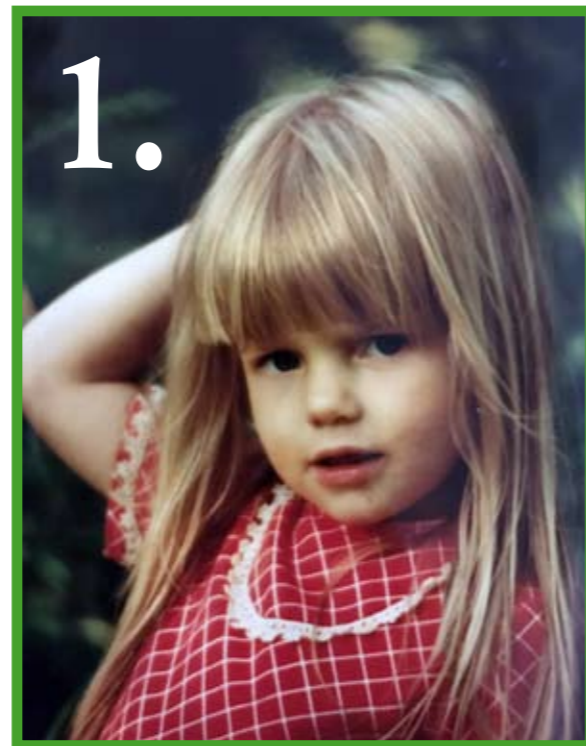
Nousemme tappioasemasta 4 - 3 johtoon ja peliä on enää minuutti jäljellä. Nyt on pidettävä pää kylmänä loppuun asti. Tuomari viheltää pilliin pelin loppumisen merkiksi ja tunne on sanoin kuvaamaton. Olemme juuri voittaneet finaalin, johon lähdimme kolmen maalin tappioasemasta. Ilo, joka voitosta seuraa, on ainutlaatuisista, eikä sitä voi verrata mihinkään, mitä olen aikaisemmin kokenut. Tätä joukkueurheilua on parhaimmillaan.

Totuus kuullaan lasten suusta... etenkin jos heistä kasvaa opettajia.

Opettajamme avasivat vanhoja albumeitaan.
Kuinka monta tunnistat?

Olen tässä 6-vuotiaana kesän kynnyksellä. Ajankohta on toukokuun loppu ja isosiskoni ylioppilasjuhlien aika. Sain tuolloin uudet farkut ja punaiset puukkarit (ja henkselit näköjään). Tässä sitten niitä esitellään. Tuo takana oleva mänty on nykyään jo ehkä petäjä, jos ei honka. Suuri kuitenkin. Huvitti, kun mulla on ollut tällä viikolla koulussa punainen paita ja punaiset kengät. Olisi saanut ennen ja jälkeen kuvan!

Olipas hauska hetki selata vanhoja lapsuuskuvia! Laitan tulemaan yhden. Kuva on otettu kesällä 1980, kun olin 3,5-vuotias. Tätini harrasti valokuvausta ja halusi kuvata meitä lapsia. Minusta moinen touhu oli epäilyttävää.

Kuva on 1980-luvun jälkipuoliskolta. Olen siskon kanssa hiihtoretellä. Kuvassa hymyilyttää, vaikka monesti nuo meidän hiihtoretket päättyivät jommankumman itkuun. Olimme (ja olemme edelleen) aika kilpailuhenkisiä... Kumpikaan ei olisi halunnut olla perässähiihtelijä. Kuva on Utajärveltä, mökiltämme.

Leikin ilmeisesti ballerinaa tai muuten vain tanssatelen kotosalla

Alhaalla kuvassa kaksi nykyistä. Kastellin opea retkellä Välivainiolla joskus 70-luvun alkupuolella. Minä oikealla ja arvaatko kuka on vasemmalla puolella?

Kuva on otettu 2-vuotissynttärjuhlassa.

Olipas kiva tehtävä etsiä kuvia. Kiitos, että pääsin mukaan. Minusta ei ole olemassakaan kovin paljoja lapsuuskuvia. Eihän niitä 60-luvulla vielä päivittäin räpsitty. Tämä kuva on vuodelta 1969, olen siis 7-vuotias. Kuvan ottamisen muistan hyvin. Meillä ei itsellä ollut kameraa, mutta kylältä löytyi eräs rouva, joka tuli pyynnöstä silloin tällöin kuvan ottamaan. Lapsuudenkotini on Himangalla, Rautilan kylässä Alalahti-nimisessä paikassa.

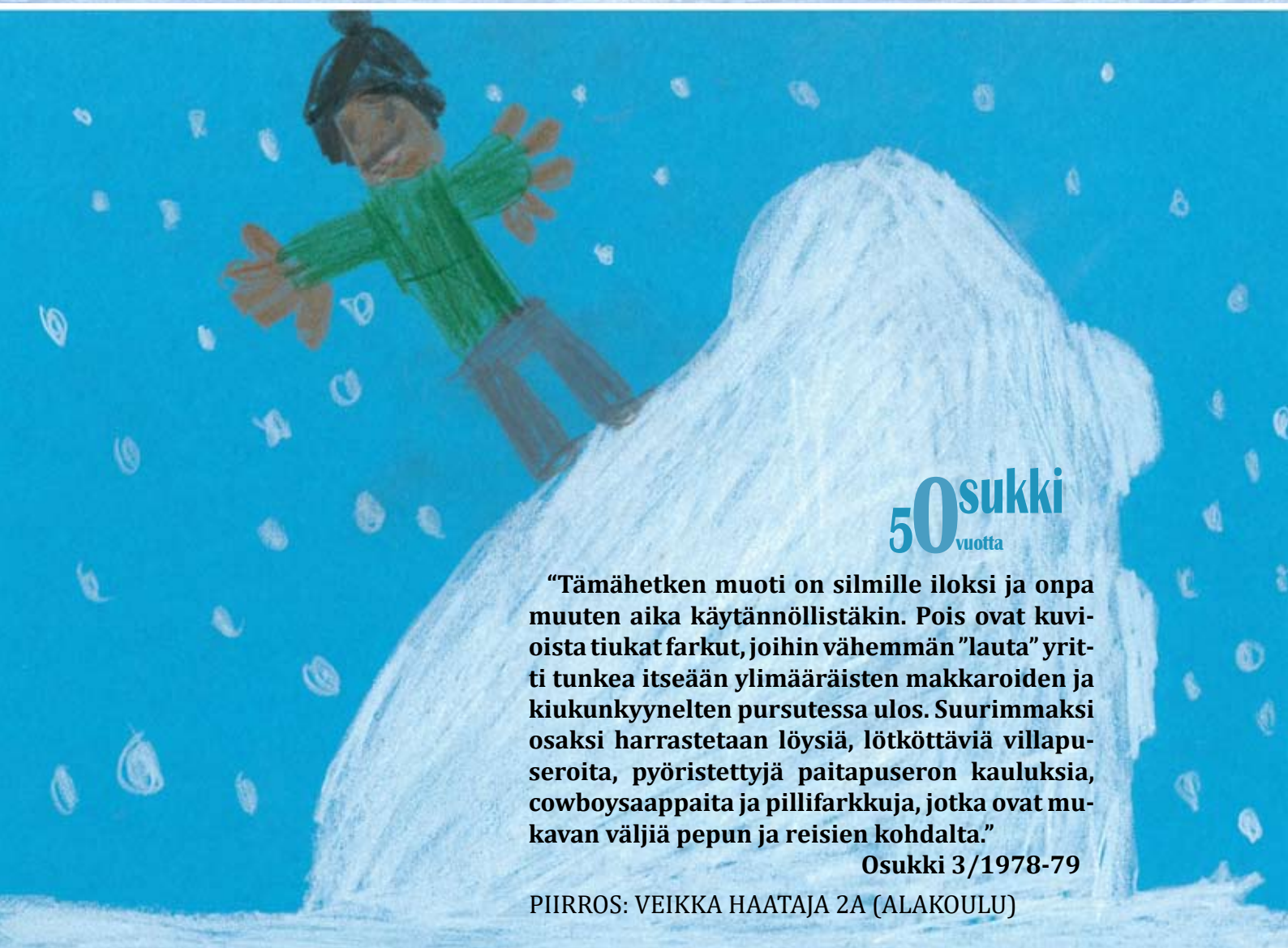
1. Kokkosen Mervi, 2. Orajärven Heini, 3. Karppisen Anna-Kaisa, 4. Seppäsen Marja, 5. Rimpiläisen Arto, 6. Mattilan Tarja, 7. Jokirannan Petri ja Grünin Kalle.

“Koulurakennus on mitä todennäköisimmin remontoitu ainakin kerran. Nyt uudet, kiiltävänmustat kidenäyttötietokoneemme ja jo kuluneet pulpetit on uusittu. Myös profiloituminen on jatkunut: urheilijoille on tarjolla kaikkien lajien valmennusta vauhdittomasta kolmiloikasta golfiin, ja luonnontieteitä ja matematiikkaa voi opiskella niin paljon kuin pää kestää. Lisäksi Kastelli on vuodesta 2007 asti erikoistunut suomen kieleen - -“

Myry Voipio ennustaa Osukin pääkirjoituksessa syksyllä 2003, miltä Kastellin lukio näyttää 10 tai jopa 40 vuoden päästä.

PIIRROS: MIKAEL LEHTOLA 2A (ALAKOULU)

50 sukki
vuotta

“Tämähetken muoti on silmille iloksi ja onpa muuten aika käytännöllistäkin. Pois ovat kuviosta tiukat farkut, joihin vähemmän ”lauta” yritti tunkea itseään ylimääräisten makkaroiden ja kiukunkyynelten pursutessa ulos. Suurimmaksi osaksi harrastetaan löysiä, lötköttäviä villapuseroita, pyöristettyjä paitapuseron kauluksia, cowboysaappaita ja pillifarkkuja, jotka ovat mukavan väljiä pepun ja reisien kohdalta.”

Osukki 3/1978-79

PIIRROS: VEIKKA HAATAJA 2A (ALAKOULU)